

Maš tednik

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

Poštni urad Celovec 2 — Verlagspostamt Klagenfurt 2.

LETO XIV. / ŠTEVILKA 16

CELOVEC, DNE 19. APRILA 1962

Izhaja v Celovcu — Erscheinungsort Klagenfurt
CENA 2.— ŠILINGA

Najbolje kupite ure, nakit
in drugo pri urarskem mojstru

Gottfried Anrather

KLAGENFURT,
Paulitschgasse 9

Strokovna delavnica
za popravila

Najusodnejše vprašanje

Vsi obhajajo na ta ali oni način, odkrito ali skrito, zavestno ali nezavestno neizmerne, svete skrivnosti Velike noči. Tostran „železne zavese“ spada obhajanje velikonočnih praznikov še k „dobremu tonu“ družabnega življenja. Voščijo si osebno ali po pošti „vesele praznike“. Tudi „žegnano“ — za marsikaterega skoroda glavni velikonočni zakrament — si pustijo ob družinski, prazniški mizi ali kot gostje pri prijatelju ali znancu na kmetih dobro dihati in radi postreči. Izložbe mestnih in tudi že podeželskih trgovin stoje v znamenju velikonočne „liturgije“, v znamenju novo porajajočega, razcvetajočega se plodonosnega življenja, najsibo to cvetlica ali zajček, piška ali jajček. Božja narava sama — letos sicer nekoliko zakasnjeno — se odeva v plašč in kinč na novo vstajajočega in pomlajajočega se življenja.

Brezprimerno bolj iskreno, iz vnetih, otroškovernih src in duš prihajajo izrazi in odrazi velikonočne vere onkraj „železne zavese“, ko se po tajno ali javno opravljeni veličastni liturgiji velikega tedna in svete, Velike noči objemajo kristjani ob velikonočnem jublu in pozdravu: „Hristos voskresel!“ — Kristus je vstal!

Za vsemi temi zunanji velikonočnimi znaki in znamenji, in najsibo bodo še tako plitvi, površni, se skriva ali odkriva iz najglobljih globlin in korenin človeške narave in duše izvirajoča, neutešljivega upanja polna vera v zmago dobrote nad hudobijo, luči nad temo, vstajenja nad pogibeljo, življenja nad smrtjo, Boga nad hudičem. To pa tembolj, čimbolj na videz in na zunaj prevladuje in zmaguje krivica nad pravico, sovraštvo nad miroljubnostjo, nasilje nad svobodo, zločinstvo nad nedolžnostjo, „knez teme“ nad Kraljem večne luči in ljubezni.

Nam, ki smo, ki hočemo ostati in še bolj postati kristjani, ta neutešljiva vera in nadeja v zmagovitost dobrega nad zlom pa nikakor ni in ne more biti samo „neko čustveno hrepenenje ali kakšna „pobožna želja“. Nam je po dopolnjenem trpljenju in izvršenem vstajenju Kristusovem končnoveljavna zmaga Resnice nad lažjo, Pravice nad krivico, Luči nad temo, Ljubezni nad sovraštvom, življenja nad smrtjo nadvse vzvišeno dejstvo, najprepričljivejša resničnost, največja realnost. Z vernim prepričanjem pojemo s Cerkvijo v bogoslužju velike nedelje:

„Smrt in življenje
sta se borila v prečudnem dvoboju:
Gospod življenja je umrl,
sedaj pa kraljuje na veke živeč.

Vemo: Kristus je res od mrtvih vstal!
Ti, o Kralj zmagoslavni,
usmili se nas. Amen. Aleluja.

Ne samo odprti grob, prtič in poviho, nebeški blagovestnik, ne samo ljubeča Magdalena, objemajoča noge poveličanega Rešnjega Telesa, zveste žene z mazili v zori velikonočnega jutra, ne samo Peter in Janez, še prestrašeni apostoli v zaprti izbi, popotniki v Emavs in „neverni Tomaž“, — neštet milijoni ljubiteljev in ljubljencev, učencev in mučencev, spoznavalcev in borcev iz vere in za vero v od mrtvih vstalega Kristusa, skozi dolgih devetnajst stoletij in čez, so zgovorne priče velikonočne blagovesti.

V tej veri in tem svetem prepričanju gremo kratko pot skozi ta svet ob še tako glasnem, šumnem in hrupnem navideznem zmagoslavju temnih hudobnih sil, bodisi osebnih ali organiziranih v globalnih, totalitarnih, krutih, občasno zmagujočih sil. Saj vemo iz vernega prepričanja in tudi že iz lastnega doživljanja, da triumfirajo prezgodaj, da jim je neizogibno zapisana usoda propasti, razočaranja in osramočenja. Nazadnje vendarle vedno spet zmaga On, ki je edini Sveti, edini Gospod, edini Najvišji, v slavi Očetovi.

Najugodnejše in najodločilnejše vprašanje našega osebnega in vsečloveškega življenja je le to: v katerem taboru stojimo. Ali na strani Zmagovalca nad smrtjo in peklom, ali na strani premaganega, zavrženega, prekletega, pogubljenega. V tem je naša življenjska preizkušnja, ki jo bomo dobro prestali le in šele tedaj, ko bomo v Kristusu in z Njim smeli in zamogli zaključiti svoje življenje z zmagovitim klicem: „Dopolnjeno je!“ ob pogledu v nebesne višine „Oče, v Tvoje roke izročim svojo dušo!“

Spomnili smo se izselitve

V soboto, dne 14. aprila t. l. smo se koroški Slovenci spomnili z mašo v stolnici, ki jo je daroval prevzvišeni g. dr. Jožef Köstner, škof krški, ob asistenci mil. g. prelata dr. Rudolfa Blümla in msgr. Jožefa Kandutha, ter s slavnostno akademijo v veliki dvorani Doma glasbe v Celovcu dneva izselitve koroških slovenskih družin. G. Janko Ogris st. je pozdravil v imenu prirediteljev na prireditvi gospoda deželnega glavarja Ferdinanda Wedeniga, mil. g. prelata dr. Rudolfa Blümla kot zastopnika škofa krške škofije, predstavnika FLRJ, g. generalnega konzula Borisa Trampuža, honorarnega konzula Francije, g. Petra Griebichlerja, ravnatelja Gimnazije za Slovence v Celovcu dr. Joška Tischlerja, zastopnike slovenske manjšine v Italiji, predstavnike organizacij koroških Slovencev ter številne rojake iz Roža, Zilje in Podjune. Tako sv. maše v stolnici kot slavnostne akademije se je udeležilo nad 1000 rojakov, da se spomnijo velikega zgodovinskega dne pred 20 leti, velikega po, trpljenju, ki je s tem dnem napočilo za naše slovenske družine.

Na prireditvi je nastopilo z izbranim pevskim programom 300 pevcev. Gospod deželni glavar, predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev ter predsednik Zveze slovenskih organizacij pa so orisali v svojih nagovorih dogodka pred 20 leti.

Škof krški dr. Köstner govori izseljencem

Prevz. g. dr. Jožef Köstner je pri sv. maši v stolnici naslovil na zbrane izseljence naslednje besede v naši slovenski materini govorici:

Dragi v Gospodu!

Zbrali smo se ob božjem oltarju, da skupno obhajamo veliko daritev Kristusovo.

In ta sveta daritev bodi v prvi vrsti posvečena spominu na tiste vaše rojake, ki so v nasilnem izgnanstvu, daleč od ljubljene domovine, šli v večnost. Prisrčno bomo prosili za te iz svoje zemeljske domovine izgnane, da bi našli pravo, večno domovino ob božjem Srcu. To bodi naša prva prošnja k nebeškemu Očetu pri tej sveti daritvi.

Ta sveta maša naj bo tudi daritev zahvale za to, da je prestan čas trpljenja za tiste izgnance, ki so se mogli vrniti v hišo svojih očetov. Kdo ve, koliko trpljenja in bridkosti bi še bilo prišlo nad nas vse, če bi bila strašna vojna še dalje trajala.

Vaša zahvala, dragi v Gospodu, bo tem bolj prisrčna, če pomislite, da je tisoče in milijone zadela usoda izgnanstva, ki ni bilo več dano, da bi se mogli povrniti v svoje domove.

Današnja sveta maša pa naj bo tudi velika prošnja daritev, da bi nas Gospod Bog v svoji dobrotljivi previdnosti obvaroval pred podobnim nasiljem, kakor ste ga vi doživeli in pretrpeli. Bog je brezmejen in osebna ljubezen. Toda Bogu odtujeni ljudje oznanjajo namesto ljubezni sovraštvo, namesto dobrote sebičnost. S tem, da hočejo svoje brezbožne ideje in nemoral-

na načela na vse načine uveljaviti, prekrižavajo načrte božje in prinašajo nesrečo in pogin nad narode.

Prosimo iskreno nebeškega Očeta po Kristusu, da bi po naši molitvi in naših dobrih delih napolnil človeška srca s tako bogatimi milostmi, da bi tudi Bogu odtujeni in s sovraštvom napolnjeni ljudje našli pot k dobremu pastirju svojih duš. Prosimo danes pa še prav posebej zato, da bi vsi, ki bivajo v naši deželi, našli Kristusa. Saj vemo za resnico:

Čim večja je naša ljubezen do Boga, tem večja bo tudi ljubezen do bližnjega. Amen.

Spominska akademija v Koncertnem domu

Ob 11. uri je bila nato v Koncertnem domu slovesna akademija. Prireditve so začeli združeni pevski zbori pod vodstvom Folteja Hartmana z žalostinko Žrtvam, nato je recitiral prolog iz Župančičeve »Dume« učitelj Urh Kassl.

Deželni glavar Ferdinand Wedenig je v imenu dežele pozdravil zbrane izseljence. Dejal je, da so bili izseljeni zato, ker so bili zvesti sinovi slovenske matere. Morali so doprinesiti velike žrtve, toda te žrtve so bile v dobrobit svobode, ki jo je treba kot skupno dobrino vseh vedno znova braniti, da jo ohranimo. Nato se je zvrstil pevski program. Nastopili so moški zbor Zveze pevskih društev pod vodstvom Hanzija Gabriela in mešani zbor Zveze pevskih društev pod vodstvom č. g. Tomaža Hol-

marja ter zbori Slovenske prosvetne zveze pod vodstvom Vladimirja Prušnika in Pavla Kernjaka. Narodne in umetne pesmi, ki so jih zbori ubrano zapeli, so vsem segale v srce, saj je bila vprav slovenska pesem, ki so jo vzeli s seboj v pregnanstvo izseljenci pred 20 leti.

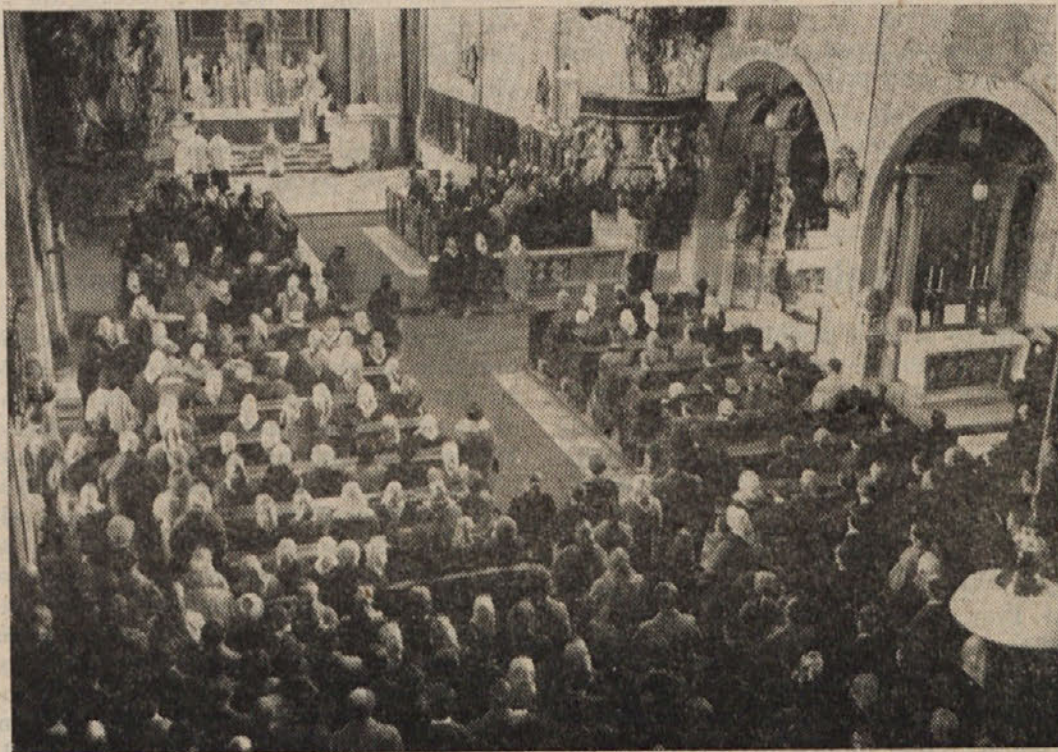
Duhovna dediščina izseljenstva

Predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Valentin Inzko je v svojem govoru na slavnostni akademiji dejal:

Dobro se zavedam, da bi bil v prvi vrsti poklican spregovoriti na današnji spominski prireditvi izseljencem rojak sotrpini, ki je sam prehodil vse postaje križevega pota rodu Miklove Zale. Če je bila poverjena ta naloga predstavniku mlajše generacije, potem v prvi vrsti zaradi tega, ker želimo prav ob spominu na dvajsetletnico izselitve koroških slovenskih družin javno izpovedati vsem, ki so morali zapustiti svoje domove zaradi poštenosti, da hočemo ostati kot oni v življenju vedno poštene, torej vsepovsod zvesti svojemu narodu. Misel »Slovenska mat' me je rodila« naj nas spremlja skozi vse življenje v prepričanju, da so tudi našemu človeku po božji previdnosti dodeljene v človeški družbi velike naloge v službi bratoljubja in ohranitve miru v svetu.

Uničevalna taborišča Dachau, Auschwitz, Mauthausen ter taborišča Hesselberg, Hagenbüchach, Schwarzenberg, Frauenaurach, Weisburg, Eichstätt, Rechnitz itd. so zgovorne priče tragedij, ki so se odigravale v času, ko so hoteli zavladati oblastniki tedanje Evrope nad vsem človeštvom ter svobodo ukleniti v verige. V njih srcih je ugasnil sleherni plamen ljubezni do bližnjega. Tembolj pa je plamtel ta plamen v srcih ponižanih in trpečih, v do golih kosti izstradanih telesih mučnikov-taboriščnikov, ki so verovali v zmago dobrega nad zlim, v zmago človeškega dostojanstva tudi še tedaj, ko je moral marsikdo od njih nastopiti pot v plinsko celico. S to vero so se vračali ostali izseljenci julija 1945 v domovino in na svoje domove.

(Dalje na 4. str.)

V celovski stolnici: Sv. maša ob 20-letnici izseljevanja

Prevz. škof dr. Köstner govori izseljencem

Politični teden

Po svetu . . .

Velikonočni izlet: Od Berlina k Božičnim otokom

Predvelikonočni teden je prinesel Nemcem veliko razočaranje, kajti ameriški predsednik Kennedy je odpoklical svojega posebnega pooblaščenca v nekdanji nemški prestolnici, ki ga je bil poslat tja lani poleti, ko je vzhodnonemška komunistična vlada nekega jutra začela skozi mesto zidati visoki zid, ki je ločil vzhodni sektor od zapadnega. Dotlej je bil kljub razdelitvi na dva dela Berlin v resnici le eno samo mesto, poslednji vidni simbol nemške edinosti in zadnja bilka, na katero so se obežali oni, ki upajo na bližnje nemško zedinjenje.

General Clay je bil poveljnik ameriških čet za časa berlinske blokade leta 1950, ko je Stalin zaprl vse zemske in vodne dohode do nekdanje nemške prestolnice, ki je ostala kot nekakšni otok Zapada sredi rdečega komunističnega oceana onstran železne zaves. Takrat so Amerikanci več mesecev dveh milijonsko mesto oskrbovali po zraku, s pomočjo mogočnega »letalskega mostu«, ki nima primere v zgodovini. Ko je zidanje »kitajskega zidu« v Berlinu zelo hudo odjeknilo v Zapadni Nemčiji in v Berlinu samem, kajti pričakovali so, da si zapadni zavezniki tega ne bodo pustili tako zlepa dopasti, je predsednik Kennedy poslal v Berlin generala Claya, da »dvigne moralo«. Koliko jo je res dvignil je drugo vprašanje, kajti zid je ostal in iz Berlina sta nastali dve mesti, ki ju loči najbolj zaprta meja na svetu.

Sovjetom se je sicer posrečilo, da so razrezali Berlin ter zamašili »luknjo«, skozi katero so uhajali milijoni vzhodnonemške mladine na Zapad, niso si pa upali dotakniti pravic zapadnih zaveznikov v Berlinu. Vprav med gradnjo zidu v mestu so Amerikanci demonstrativno po cesti, ki jim je določena po prvih povojnih pogodbah, prevažali iz Berlina in v Berlin svoje čete. Tako se je ta dvoboj za Berlin končal neodločeno, ali vsak je ohranil kar je imel, Nemci pa so morali plačati »ceho« s tem, da je izginil poslednji vidni simbol edinosti. Ko pa je zaradi »kitajskega zidu« Berlin nehal biti »izložbeno okno zapadnega bogastva« sredi revščine v komunističnem delavskem raj, je pa izgubil za oba tabora politični pomen. Medsebojne motnje in demonstracije moči v Berlinu ter po letalskih koridorjih so prenehale in general Clay je izgubil svoj glavni posel. Poleg tega pa so se začela kazati nasprotja med njegovo politiko, narekovano po čustvenem vzdušju v zaprtem zapadnem Berlinu ter politiko washingtonske vlade, ki se seveda ravna po ves svet obsegajočih vidikih. Tako je prišlo do njegovega odpoklica, čim so stekli razgovori med novim sovjetskim poslanikom v Washingtonu Dobrininom in ameriškim zunanjim ministrom Ruskom.

Ameriške grenke »štiri točke« za Nemce

Pa še več. Ameriško obrambno ministrstvo je naznanilo, da namerava znižati število svojih čet v Evropi. Praznoprav namerava le odpoklicati nazaj tiste vojake, ki jih je lani ob izbruhu berlinske krize mobilizirala in poslala v Evropo kot ojačenja svojim že tam nahajajočim se vojaškim oddelkom. Rezervisti se le slabo počutijo v vojaški suknji in v zadnjih časih je med temi vpoklicanci prišlo do izbruhov nezadovoljstev, ki se sicer niso sprevrgli v nedisciplino, vendar so občutno zmanjšali bojno vrednost teh nebojevitih civilistov po sili vojakov. Po drugi strani pa je vprav v zadnjih mesecih ameriško vojaško letalstvo dobilo jate velikih transportnih »jet«-letal, s katerimi itak lahko v primeru potrebe v nekaj urah prepeljejo tudi večje število čet kamorkoli na svetu. In končno: ameriška plačilna bilanca se vedno slabša zaradi rastočih izdatkov za vojaščino izven mej države. Zanje namreč mora vlada trošiti ogromne vsote denarja, to je dolarjev, ki jih mora zamenjati v devize ustreznih držav. Ameriški vojak je namreč najbolj drag na svetu ter ne živi — kot je to bilo običaj v tridesetletni vojni — od dežele v kateri se nahaja. Tudi zato bi rada ameriška vlada število svojih vojakov na tujih tleh zmanjšala.

Najbrdkejša kaplja za Nemce pa je bil minul teden neki »working paper«, ali pismeni osnutek, ki ga je izdelala ameriška vlada v sporazumu z angleško glede bodoče

ureditve berlinskega ter z njim zezanega nemškega vprašanja. Hudo kri so zbudile pri Nemcih štiri točke, ki predvidevajo 1. upostavitve mednarodnega odbora ali komisije, ki bi kontrolirala dohode do Berlina in urejevala promet. V njej bi pa bila zastopana tudi vlada Vzhodne Nemčije. 2) ustanovitev posebne vsenemške tehnične komisije, v kateri bi bila zastopana Vzhodna in Zapadna Nemčija. Urejevala bi naj gospodarske in kulturne stike med obema nemškima državama. Nad njo bi pa dokončno odločala komisija sestavljena iz štirih glavnih velesil (Združenih držav, Velike Britanije, Francije in Sovjetske zveze). 3) nenapadalni pakt med Atlantskim paktom in Varšavskim paktom in 4) sporazum med sedanjimi posestniki atomskih orožij, da le-teh ne bodo dajala naprej »tretjim« državam. Tako na Vzhodu Kitajci ne bi mogli zahtevati atomskih bomb od Sovjetske zveze, na Zapadu pa Nemci in Francozi ne od Združenih držav.

Angleži: Treba je videti dejstva

O tem osnutku je bila seveda zaupno obveščena tudi zapadnonemška vlada. Ameriško zunanje ministrstvo že skoroda naravnost obtožuje zapadnonemškega zunanjega ministra Schröderja, da je zavestno »izblebetal« ta načrt tisku, da tako torpedira ameriško-sovjetska pogajanja. V Londonu zaradi te indiskrecije niso tako občutljivi in ponedeljkov »Times« cinično pripominja, da zaradi prenačljene objave ni pravzaprav nobene škode. Meni, da je prav, če se Nemci počasi pripravijo na to, kar itak mora priti, namreč, če že ne formalno, pa dejansko priznanje obstoja dveh nemških držav. Potem ko je Berlin nehal biti ja-bolko prepira, postaja po razdelitvi izho-

. . . in pri nas v Avstriji

Potovanja so se že začela

Med tem ko delavci in uslužbenci študirajo koledar, kdaj bodo poleti šli na dopust in kam bodo potovali, se je za ministre s prvimi toplejšimi pomladanskimi žarki, že začela potovalna sezona, čeprav še ni čas dopustov. Oni potujejo seveda službeno.

Minuli teden je »skočil« podkander dr. Pittermann v Trst, kjer se je sestal z inž. Mateijem, gospodarjem italijanskega državnega petrolejskega koncerna in enega izmed največjih evropskih podjetij te vrste, ki že močno ogroža monopolno gospodarstvo velikih anglo-ameriških družb na področju tekočih goriv. Dr. Pittermann je namreč šef podržavljene Uprave avstrijskega petroleja (ÖMV), ali avstrijskega petrolejskega monopola. Kaj sta se oba petrolejska magnata razgovarjala, ni prišlo na dan, toda najbrž so njuni razgovori bili v zvezi z načrti italijanskega petrolejskega kralja, da razširi svojo mrežo v Srednjo Evropo s pomočjo cevovodov (»pipelines«) ter preko avstrijskega ozemlja doseže povezavo s petrolejsko cevovodno mrežo vzhodnega bloka in tako dobiva v svoje rafinerije sovjetski petrolej, ki je cenejši od onega, ki ga prodajajo zapadne družbe. Tako se je Avstrija zopet znašla kot vmesno področje med dvema orjakoma. Se pa razume, da Pittermann sam ne more ničesar skleniti brez vlade, to je brez pristanka OeVP.

Trgovski minister dr. Bock pa se tudi odpravlja na jug in sicer v Jugoslavijo. Uradno je sicer bilo naznájeno, da gre na

dišče pomirjenja med Vzhodom in Zahodom.

Je sicer res, da ta novi načrt, ki menda v marsičem odgovarja tudi sovjetskim pogledom, predstavlja za svobodne Nemce odpoved mnogim lepim upom, zaslužnjem Nemcem pa prinaša žalostno gotovost, da se bo suženjstvo pod komunizmom nadaljevalo, toda taka je žal resničnost. Po drugi strani bi pa utegnil prinesiti pozni, a dokončni obračun »izgubljenih vojn«, kar bi pa predstavljalo tudi za Nemce gotovo ugodnosti. Izpolnjuje se pač Stalinova napoved, da bo oblast vsakogar segala tako daleč, kamor bodo prišli njegovi vojaki. Tako daleč bo segala tudi njegova politična in družbena ureditev.

Atomska tekma pa gre naprej

Vendar je treba pristaviti, da gre samo za trenutno in krajevno popustitev hladne vojne na točki, ki je spričo dogodkov postala za oba partnerja prilično neinteresantna.

Še vedno pa ostaja nerešeno glavno vprašanje, namreč atomske razorožitve. In tu zelo slabo izgleda. Minuli teden sta ameriški predsednik Kennedy in britanski predsednik Mc Millan poslala nujni poziv Hruščevu, da vendar pristane na razorožitev in kontrolo glede atomskega orožja. Združene države so ponudile, da v tem primeru ne izvedejo svoje napovedane serije atomskih poskusov pri Božičnih otokih v Tihem oceanu. Mc Millan pa je pristavil, da je pripravljen potovati »kamorkoli« za sklep in podpis takega sporazuma in pozval Hruščeva, da naj zadevo »resno premisli«. Hruščev pa je predlog zavrnil, češ da so ameriški atomski poskusi itak že sklenjena stvar in da se on ne pusti motiti po propagandi. Večina velikih listov meni, da pripravlja tudi Sovjetska zveza novo serijo atomskih poskusov. Tako gre ta brezsmiselna oboroževalna tekma naprej in naprej.

zagrebški velesejem, ki je bil te dni odprt in da tako vrne obisk jugoslovanskemu zunanjetrgovinskemu ministru Sergeju Kraigerju, ki je bil lani na jesenskem velesejmu na Dunaju. Znano pa je, da se avstrijsko-jugoslovanski trgovski stiki zaradi objektivnih, nepolitičnih ovir v minulemu letu niso tako razvijali, kot sta obe strani želeli. Povrh tega je v zadnjem času opaziti prizadevanje jugoslovanske vlade, da izboljša svoje stike z nevtralnimi državami, ki se nameravajo povezati z EWG ter da tako preko njih doseže tudi za svoje stike s tem področjem, ki spada med najvažnejše jugoslovanske odjemalce in dobavitelje, ugodnejše pogoje ter prepreči »izprtje« ali izključitev.

Končno pa je treba omeniti še eno potovanje, namreč napovedani obisk sedanjega kanclerja dr. Gorbacha v Združenih državah. V zadnjih mesecih je dr. Gorbach bil v Švici in v Londonu sedaj pa namerava še v Ameriko. Bilo je opaziti tiho nasprotje med potnimi cilji zunanje ministra dr. Kreiskega, ki je pogostejše potoval proti vzhodu (v Varšavo, Helsinki, Stockholm) ter potovalno usmeritev vladnega šefa. V zadnjem trenutku so pa nastopile nekatere težave, kajti kancler je nameraval iti sam, ameriška vlada pa mu je sporočila, da bi ob njegovi strani rada pozdravila tudi zunanjega ministra Kreiskega. — Da bo le-vica vedela, kaj dela desnica.

V notranji politiki pa nič novega, pogovori o spornih vprašanjih tečejo naprej, volitve se pa počasi, a nezadržno bližajo.

Uspehi celovškega gledališča v Ljubljani in Mariboru

Celovško Mestno gledališče je pred kratkim vrnilo obiske mariborskemu in ljubljanskemu Narodnemu gledališču. Pred slovenskim občinstvom obeh mest sosednje dežele so nastopili s klasično opereto »Wiener Blut«. V Ljubljani je bila predstava razprodana dve uri po odprtju gledališke blagajne in ljubljanci so rekli igralcem, da bi lahko imeli šest nabito polnih predstav. Prav tako je bilo tudi mariborsko gledališče razprodano. V obeh mestih ima že po tradicionalni večstoletni povezanosti slovenskih dežel s podonavsko prestolnico opereta še vedno mnogo prijateljev in občudovalcev. Celovška »Dunajska kri« — kot smo že imeli priliko ugotoviti na tu-

kajšnjem odru — je pa bila res izvrstno pripravljena in vloge zasedene z dobrimi močmi. Zato sta bili tudi gostovanji v Ljubljani in Mariboru probojen uspeh »lahke Muzee«. Sicer izbirčna ljubljanska kritika je bila tokrat povsem zadovoljna. Uroš Prevorsek piše v »Delu«, da je »posebna odlika celovške predstave bila v tem, da je bila zelo skladna in enovita v muzikalnem in scensko-likovnem pogledu. V vseh komponentah je bilo čutiti poseben smisel za to vrsto glasbe, predvsem pa kajpak točno poznavanje stila dunajske operete. — Gostovanje Celovčanov je zapustilo zelo ugoden vtis. Gostje so nam pripravili zelo vesel, prijeten večer, za kar se jim je naša publika oddolžila z dolgotrajnimi aplavzi«.

SLOVENC

doma in po svetu

Nagrade znanstvenikom

Minuli teden je odbor »Sklada Borisa Kidriča« v Ljubljani podelil letošnje najvišje državne nagrade v Sloveniji za znanstvene dosežke. Glavni nagradi sta prejela dr. Sergij Vilfan za knjigo »Pravna zgodovina Slovencev« ter prof. ing. Mirjan Gruden za razpravo »Nekatere lastnosti harmoničnih bivektorjev in njihova uporaba v teoriji elektromagnetnih valov«. Nagradjeni so bili še: Dr. Jože Juhart, prof. dr. ing. Miha Tišler, prof. ing. Franc Mikuž, dr. Marij Pleničar in dr. ing. Milan Hamrl.

Ameriška Slovenka v »mirovni armadi«

Gospa Ella Kern-Doran, hčerka znanega slovenskega zdravnika in kulturnega delavca dr. Franka Kerna v Clevelandu (USA) je bila sprejeta v takozvani »Peace Corps«, posebne po vojaškem zgledu organizirane edince, ki jih je ustanovil sedanji ameriški državni predsednik Kennedy, da nudijo pomoč zastalim državam v zdravstvu, gospodarstvu, šolstvu in drugih področjih ter tako služijo utrditvi miru na svetu. Po enomesečnem tečaju bo v zdravstvenem oddelku odšla na službovanje v Bolivijo v Južni Ameriki. Gospa Kern-Doran je nad osem let bila asistentka svojemu očetu. Večkrat je obiskala Evropo. Je tudi dolgoletna članica slovenskih društev v Združenih državah. Ima dva otroke. Njen sin sedaj služi kot ameriški oficir v Nemčiji. Njen oče dr. Kern pa je dne 18. marca praznoval 75. obletnico življenja.

Novo izdajo Prešerna v angleščini pripravljajo

Pred kratkim je obiskal Ljubljano univ. prof. Janko Lavrin, ki je po dolgih letih poučevanja na univerzi v Londonu in Nottinghamu odšel v pokoj. Pridobil si je sloves najboljšega poznavalca ruske literature ter o njej veliko pisal v angleških strokovnih revijah. Pred kratkim pa je zapadnonemška založba Rowolt v Hamburgu najprej izdala njegovo razpravo o Tolstoju v nakladi 40.000 izvodov, ki pa so bili v kratkem razprodani. Sedaj pripravlja študijo o Dostojevskem. Prof. Lavrin pa je tudi vnet pobornik slovenske kulture in literature v anglosaksonskem svetu. Sedaj po njegovi iniciativi pripravljajo novo izdajo Prešernovih pesmi v angleščini, ker so dosedanje že pošle.

Razstava alpskih ilirov in Venetov v Ljubljani

V soboto, dne 14. aprila je bila v Narodnem muzeju v Ljubljani odprta mednarodna razstava »Umetnosti alpskih ilirov in Venetov«. Gradivo za to pomembno arheološko razstavo so prispevale tri države, v katerih so našli v izkopaninah spomenike takozvane »situlske umetnosti«, in sicer Avstrija, Italija in Jugoslavija. Med najlepšimi primerki na ljubljanski razstavi je svetovnoznana »vaška situla«, ki so jo bili našli v Vačah pri Litiji v Sloveniji. Razstave se vrste vsako leto po teh treh državah. Lani je bila v Padovi v Italiji, prihodnje leto pa na Dunaju.

Igralec Stane Potokar umrl

V Ljubljani je umrl — star šele 54 let — gledališki in filmski igralec Stane Potokar, ki se je po vojni uvrstil med najvidnejše slovenske odrske umetnike. Za svojo kreacijo v filmu »Trenutki odločitve« je prejel prvo nagrado na puljskem festivalu leta 1956, za glavno vlogo v drami Ivana Potrča »Kresli« pa je leta 1957 prejel Sterijino nagrado v Novem Sadu. Povrh tega je prejel najvišje, slovensko državno priznanje, Prešernovo nagrado.

Režiser Branko Gavella umrl

Poleg Potokarja je smrt znanega hrvaškega režiserja dr. Branka Gavella velik udarec tudi za slovensko gledališko umetnost. Pokojni Gavella je umrl v 71. letu. Po končani srednji šoli v Zagrebu je odšel študirat čisto filozofijo na Dunaj, kjer je dosegel tudi doktorat. Toda kmalu ga je zvalilo gledališko življenje. Postal je član zagrebške Drame in kmalu zaslovel kot odlični režiser. Več let je deloval v Ljubljani, pred in po drugi svetovni vojni. Pogosto pa je gostoval tudi v tujini, kjer si je pridobil laskava priznanja med drugim tudi v Parizu in Moskvi. Več let je bil profesor na Akademiji za gledališko umetnost v Ljubljani, zadnja leta pa je bil rektor Gledališke akademije v Zagrebu.

Ljubljansko gledališče gostovalo v Trstu

S komedijo Leslie Stevensa »Zakonski vrtljak« je pred kratkim ljubljansko Mestno gledališče gostovalo v Trstu. Ljubljanski igralci so iahkotno igro, ki pa podaja izrez pristnega življenja prepričljivo podali. Je satira, ki pokaže, kako lahko včasih imajo mali vzroki velike posledice. Prihod čedne mlade pravoslavke prinese začasno zmešnjavo v sicer mirno družinsko življenje dveh, če po letih zrelih zakoncev. Vse se dobro izteče po volji pisateljevi, čeprav v življenju ni vedno tako. Posebno je občinstvo navdušila zares odlična igra Tine Leonove, poroča goriški »Katoliški glas«.

Z. P.:

Klavdija, Pilatova žena

...Ko je sedel na sodnem stolu, mu je njegova žena sporočila: Nič ne imej s tem pravičnim, kajti veliko sem trpela danes v sanjah zaradi njega...

(Mat. XXVII., 19)

Visoko zbravna stoji Klavdija na krovu cesarske galeje in sanja o prihodu. Zmagala je, kljub nasprotovanju rimskih senatorjev. Še nikdar ni nobena rimska žena spremljala svojega moža na službena mesta drugih provinc. Cezar je njenega moža imenoval za upravitelja Palestine. Sedaj se ladja bliža Jopi in Klavdiji gorijo lica od nestrpnosti.

Kaj sanjaš, ponosna Rimljanka? Kakšno privlačnost ima zate svet Orienta, ponižan in uklenjen v verige mogočnega Rima? Si se le naveličala bojnih iger v amfiteatru, prelivanja krvi gladiatorjev? Ali nisi bila srečna v sijajnih palačah večnega Rima, da si zahrepenela po skrivnostih arabskih puščaj in samotnih karavan, ki leto in dan romajo preko njih? Bi li rada odkrila zgodovino trdovratnega judovskega ljudstva, ki na svojih oltarjih ne trpi drugega Boga razen Jehove? Ali morda tako ljubiš svojega moža, da se od njega niti za en dan ne moreš ločiti? Kdo ve?

Skrivnostna nestrpnost utesnjuje tvoje srce. Cudiš se ji, ker ji ne veš imena, ker ne veš, da bo zate največje doživetje v Jeruzalemu na smrt obsojeni Galilejec...

Klavdija prebiva sedaj v Cezareji na obrežju velikega morja. Le za judovske velikonočne praznike se z možem Pilatom seli v Jeruzalem. Taka je pač njegova služba. Buden mora biti na vse dogodke v deželi, saj ob velikonočnih praznikih preplavi Jeruzalem vsa dežela. Takrat se srečajo v Jeruzalemu on, oblastnik Herod in njegov brat Filip. Tudi obrežne vojaške postojanke se preselijo v mesto. Zaradi varnosti. Rimljani niso priljubljeni gospodarji Palestine.

Klavdijino srce še vedno utesnjuje nestrpnost. Vse od takrat, ko je raz krov ladje prvič zagledala palestinsko deželo, je ni več zapustila. Da, pač! To je bilo takrat, ko ji je Joana, žena Herodovega stotnika, pripovedovala o Galilejcu. Takrat se ji je nestrpnost spremenila v gotovost velikega pričakovanja. Zanj je torej zapustila Rim? Ne, ne bi mogla tega trditi. Toda zakaj se ji srce topi od sreče in ganotja, ko izgovarja njegovo čudovito ime Jezus? Ah sanje, blazne sanje, saj so med njo, ponosno Rimljanko, in med tem prostim tesarjem iz Galileje nepremostljivi prepadi.

Joana je njegova učenka. Sledi mu povsod. In ona, Klavdija, ali ga res ne bo videla nikoli?

Od časa do časa prihajajo do nje čudoviti nauki Galilejca. Prinašajo jih sužnji

Ivan Meštrović: Pietà

in ona jim na skrivnem prisluhne, ko si jih med delom skrivnostno ponavljajo. Prinašajo jih prijateljice, ki jih pripovedujejo kot navadne vsakdanje dogodke. Klavdijina duša pa jih željno pije in Galilejeva podoba se vedno globlje utesnjuje v njeno srce.

Zvedela je tako, da je Herod Antipa obglavil Janeza, imenovanega Krstnika, bratranca Jezusovega, in da je Jezus na opozorilo svojih: Pazi se, ker hoče umoriti tudi tebe, odgovoril: Reci tistemu lisjaku, izganjam hudiče in ozdravljam še danes in jutri... Moj čas še ni prišel, vaš čas pa je vedno pripravljen...

Iz Antonijevega stolpa opazuje Klavdija gnečo ljudstva pod seboj. Povedali so ji, da je tam Mesija, a ona ga ne vidi, vse se tare okrog njega. To je prvi dan judov-

skega velikega tedna in mesto se vedno bolj polni.

Prišla je Joana in povedala:

»Neki Grki so prosili Filipa iz Betsajde, da bi jim pokazal Jezusa.«

»Jih je sprejel?«

»Filip je poklical Andreja in oba sta jih predstavila Jezusu.«

Grki so pogani. Klavdija je vsa nestrpna: »In on?«

»Rekel jim je, da kdor hoče svoje življenje rešiti, ga bo izgubil.«

»Čudno!«

»Rekel je še, da kdor svoje življenje zaradi njega izgubi, ga bo rešil.«

»Še bolj čudno, za kaj vendar ga bo rešil?«

»Za večnost!«

»Rekel je... da ko bo... povišan... bo vse pritegnil nase.«

Iz Meštrovićevih spominov

Pričujoči posnetek kipa Ivana Meštrovića „Snemanje s križa“ (Pietà) spada med najpomembnejša dela tega po vsem svetu slavnega hrvatskega umetnika. Zamisel za to delo se mu je porodila, ko je bil pozimi leta 1941 vržen v ječo v Zagrebu, obnem s slikarjem Klakovićem. Po daljšem času bivanja v temni celici brez okna sta bila premeščena v sobo, ki je imela tudi peč.

»Sedaj je postalo znosneje. Soba se je počasi nekoliko razgrela, toda ubijal nas je dolčas, ko smo morali zgolj gledati zid. Francosko knjigo, ki sem jo imel s seboj, sem že nekajkrat prebral. Kljaković se je pri ustaški kontroli pritožil zaradi morečega dolgčasa, nakar so mu čez nekaj dni prinesli nekaj listov risalnega papirja. Upravitelj ječe mi je namreč dovolil, da za njegovo pisarno narišem kakšnega okrajnega serdarja (odličnika) v dalmatinski noši. Zame ni bilo nobenega dovoljenja, toda usmilil se me je neki poročnik in mi pritisnil nekaj listov pisarniškega papirja in svinčnik. Tako sem tudi jaz bil z nečim zaposlen. Prevajal sem iz svoje francoske knjige neko starogrško religiozno dramo z naslovom »Demetra«, ki so jo nekdanj vsako leto predstavljali v delfijskem Deme-trinem hramu. Nato sem, prav tako s svinčnikom, pisal sestavek »Moji razgovori z Michelangelom v domišljiji«. Končal sem s pisanjem ko mi je poročnik, po rodu Zagorec, začel tihotapiti papir za zavijanje in kredo. Takrat sem prenehal s svojimi pisateljskimi poskusi in risal sem cele dneve, kar mi je bilo v veliko uteho. Izdelal sem nekaj inčič za »Pietà«, katero sem kasneje izklesal v Rimu.«

Krik groze.

»Joana, »povišan« pomeni... križan...?«

»Da...!«

Joana je blede kot smrt. Tihe solze ji polzijo po licih.

»Potem je rekel, še malo je luč med vami.«

»Kaj pomeni luč?«

»On je luč!«

Luč za Joano, misli Klavdija. Toploto, ljubezen, življenje! Vse to jasno bere iz trpečega Joaninega obličja. Koliko ljubezni, koliko trpljenja na tem lepem obličju judovske žene!

Toda dogodki se naglo prehitvajo.

Jezusa so prijeli. V Pilatovi ženi ni več nestrpnosti, ni več negotovosti. Sedaj ve. Tudi njej je Jezus luč, tudi ona ga ljubi čez vse na svetu.

Pod oknom njene spalnice se tiho pogovarjata njena sužnja in dekla iz Sinedrija. Dekla jima pripoveduje, kako so Jezusa zasmorovali, opljuvali in ga bičali. Sonce žalostno vstaja v jutro velikega petka.

(Dalje na 10. strani)

Zopet doma!

(Popotne vtise popisuje koroškim bralcem Vinko Zaletel)

Iz Rio de Janeira do Dakarja v Afriki smo leteli 6 ur. Opolnoči smo odleteli, prišli pa ob devetih. Torej po naših računih 9 ur! Ne pa po voznom redu letalskih družb, kajti prehiteli smo sonce za tri ure, ker smo leteli proti vzhodu, kjer je sonce tri ure prej vzšlo kot v Ameriki. Ameriški astronaut John Glen pa je seveda doživel veliko več, ko je na en dan preстал kar trikrat noč.

Pri vsakem pristaniku vsi izstopimo in gremo v restavracije letalskih družb. Ko sem letel v Egipt, smo kósili in večerjali v letalu, sedaj pa jemó vedno na letališčih, kar je veliko pripravnije in ker so le kratki presledki med postajami. Z vožnjo je plačana tudi hrana. Ostali potniki so se zlekneli po udobnih naslonjačih, jaz pa se zanimam za izdelke, ki nam jih črnici prodajajo za spomin. Pa so preveč dragi, črnici si mislijo, da imajo tujci, ki se vozijo po zraku, preveč denarja in jih je treba zato olajšati.

Nekaj mi pa ugaja pri letalskih družbah: tam ne smeš dajati nobene napitnine (Trinkgeld). Če potuješ z ladjo, avtom, ti strežniki kar roko nastavlajo, da kaj vanjo pade. Letalske družbe pa zagotavljajo: srečni smo, če v vsem zadovoljimo potnike. Sicer pa res ne potrebujejo še napitnine, ko dovolj zaslužijo.

Iz Dakarja se peljemo preko velike

puščave Sahare, preko Alžira in Sredozemskega morja v Španijo. Skoro sem bolj občudoval nebo nad seboj kot zemljo pod seboj. V višini 12.000 m zgleda namreč nebo mnogo bolj temno kot z zemlje, skoro črno-modro. Zlasti kjer je bila megla spodaj, je bila močna razlika med belino spodaj in črno zgoraj. Če bi pa leteli v raketi kot sta Rus Gagarin in Amerikanec Glenn, pa bi videli nebo skoro črno, kot sta nam oba povedala.

Pristanemo po treh urah še v Madridu. Tudi v Madridu poznam tri Slovence pa ni toliko časa, da bi koga obiskal, sporočil pa tudi nisem nikomur, da bi prišel na letališče. Mesto sem si pa že ogledal takrat, ko sem potoval iz Amerike nazaj grede skozi Španijo.

V Španiji nas je zajelo slabo vreme. Vedno bolj je deževalo in grmelo. Najhujša nevihta je bila prav nad Pireneji. Med oblaki nas je kar stresalo. Naenkrat smo padli v brezračnem prostoru tako globoko, da je iz polic padalo doli, kar smo shranili in ženske so kar kričale. Je res čuden občutek. Kadar je namreč viharo ali pri odletu in pristanku se v luči prikaže napis, da se moramo vsi privezati s pasom. Je že prav tako, sicer bi še v letalu kdo sfrčal. Svarilna luč tudi opozori, kdaj se ne sme kaditi. Sedaj tudi razumem, zakaj so v Argentini vzele stewar-

des mojo s steklenimi ploščami napolnjeno aktovko s police in postavile na tla. Če bi komu padla na glavo, bi podnevi videl vse zvezde.

Ob štirih popoldne se spuščamo nad Parizom na letališče Orly, ki je največje in najmodernejšo letališče v Evropi. Naše letalo Boeing 707 je na cilju. V svitu neonskih luči še enkrat občudujem njegovo velikansko postavo, pa vitko linijo, se mu zahvalim za dobro vožnjo in ga v spomin še enkrat fotografiram. Nato se odpeljem precej daleč v mesto v hotel, kjer bom prenočil. Letalska družba »Air France« ima svoj hotel, v katerem je kakih 400 sob. Z njihovim avtom se peljem v mesto in za tistih par sto metrov od postaje do hotela mi pa plačajo taksi.

V Parizu bi rad prišel skupaj z nekaterimi prijatelji duhovniki. Toda kje naj jih sedaj zvečer dobim? V uradu gotovo ne. Po Parizu se že spoznam, peljem se z »metro« (podzemeljsko železnico) in grem v gostilno. Kje bo iskal Kranjca, če ne v gostilni? In res, tam dobim dva sobrata, g. Cirila in Jožeta. Pa ne zato v gostilni, ker bi bila pijančka, ampak ker se tam shajajo Slovenci. Gostilna mi je bila že znana, zato sem jo mahnil semkaj. G. Ciril me je že na letališču čakal, pa sva se zgrešila in je obupal nad menoj. Saj ni čudno, ko je tako velikansko letališče, ljudi ogromno in letala tako frčijo iz Orlyja in v Orly kot čebele pred panjem.

Prihodnje juro se odpeljem s »Caravelle« iz Pariza v Monakovo. »Caravelle«

so prav francoska letala, ki so podobna jetom, toda sistem je malo drugačen. Ampak za malo Evropo niso taka letala. Pomislite: komaj sem v letalu pozajtrkoval, smo že v Monakovem. V tričetrt ure! Saj še zadremati ni časa in ne zmoliti brevirja!

V Monakovem imam prijatelja sošolca, zato sem se hotel za en dan ustaviti. Naj še pogledam, kako prav tedaj praznujejo znani »Oktoberfest«, četudi je še september. Na »Theresienwiese«, kjer smo prisostvovali glavnim slovesnostim svetovnega evharističnega kongresa l. 1960, je sedaj zabavišče, so različne razstave, jarmak na veliko in polno pivnic (Bierhalle), kjer Monakovčani ulivajo iz »moosov« cele reke piva v svoje trebušne sode brez dna.

In še zadnja vožnja, tudi z letalom, v Celovec. Peljem se z »Bea«, to je angelska letalska družba. Letalo je trimotorno na propeler. Krasno vreme je, da gledam pod seboj vrhove Alp in gozdove v žarečih jesenskih barvah. Spuščamo se nad Gospodskim poljem, zagledam našo Gospo Sveto. Kolikokrat sem te. Gospa Sveta in tebe, vojvodski prestol, kazal v barvnih slikah po svetu, sedaj sem zopet pri Tebi, tam kjer je tako lepo.

Na letališču Annabichl me že čaka nasmejana gdč. Mojca s svojim avtom, da me odpelje hitro domov v Vogrce. Jutri bo nedelja, in spet bom — doma.

(Konec prihodnjič)

RED BOŽJE SLUŽBE ZA VELIKI
TEDEN 1962

Letos bo za slovenske vernike služba božja za veliki teden v kapeli provincialne hiše (Viktringer Ring 19, pri Koschat-mujeju) in sicer vsak večer ob sedmi (19.) uri.

+

VELIKI ČETRTEK, 19. aprila: Zvečer ob 7. uri sv. maša s skupnim obhajilom vernikov.

VELIKI PETEK, 20. aprila: Spomin Jezusove smrti na križu. Ob 7. uri zvečer božja služba: berila, pasijon po Janezu, molitve za vesoljno Cerkev, razkrivanje in češčenje sv. križa.

VELIKA SOBOTA, 21. aprila: Velikonočna vigilijska. Zvečer ob 7. uri se začnejo sv. obredi: Blagoslovitev velikonočnega ognja pred kapelo, blagoslov velikonočne sveče, sprevod v cerkev, kjer se prižgejo luči vernikov (Prinesite sveče s seboj!), slavospev in obnovitev krstne obljube. Nato slovesna sv. maša s skupnim obhajilom.

VELIKA NEDELJA, 22. aprila: Zjutraj ob pol osmih sv. maša v kapeli provincialne hiše. Ob 9. uri sv. maša kot običajno — v cerkvi novega bogoslovja.

Prilika za spoved je vsak dan pred službo božjo. Obhajilo je pri vsaki službi božji: verniki, ki prejmejo sv. obha-

Pri nas na Koroškem

jilo, ne smejo tri ure prej nič jesti in eno uro pred obhajilom nič piti.

VELIKONOČNI PONDELJEK, 23. aprila: Ob pol osmih sv. maša v provinci- alni kapeli. Ob 9. uri sv. maša v cerkvi novega bogoslovja.

ŠKOCIJAN
(Lep misijon)

Prvi teden aprila je bil zelo pomemben za našo faro. Po 13 letih nas je zopet doletela sreča, da smo imeli misijon. Pripravljali smo se vse leto. Prvotno je bil določen advent preteklega leta, a nepredvidena zapreka je prišla in morali smo misijon preložiti. Letos v postu pa smo ga pričeli. Imeli smo srečo tudi z vremenom.

Rekel sem, da smo imeli misijon. Moram natančneje povedati. Imeli smo kar tri misijone istočasno. Res nekaj nenavadnega!

Škocijanska fara je zelo obsežna. Nekaj delov župnije leži na vrhovih, neke na ravnini, nekaj pa v dolini ob Dravi. Da bi bila faranom omogočena udeležba v čim

večjem številu, smo napravili misijon v farni cerkvi in v dveh podružnicah. V župni cerkvi je vodil misijon znani misijonar preč. g. Anton Cvetko, v podružnici Št. Lovrenca — Žirovnica preč. g. prof. Silvin Mihelič, v Šmarkežu pa preč. g. kanonik Aleš Zechner. Sam g. kanonik si je izvolil to podružnico, ker ima tam veliko znancev in prijateljev še iz časa, ko je plodonosno deloval in se žrtvoval za čast božjo in blagor duš v Dobrli vesi.

Izročitev misijona v varstvo brezmadežnega Srca Marijinega je bila vidno blagoslovljena. Pri vseh treh misijonih je bil obisk službe božje in stanovskih govorov zelo dober. Še nikoli ni bila obhajilna misa tako zasedena. Pa ne le ženske, tudi moški so v velikem številu pristopili k mizi Gospodovi.

Zelo dobro so se postavili verniki iz Št. Lovrenca — Žirovnice. Kako bi versko življenje zacvetelo, če bi Sinča ves postala župnija! Ljudje že sami tarnajo, da se cela zadeva že predolgo vleče.

Temeljiti in praktični stanovski govori so naleteli na dober odziv. Razveseljivo je bilo gledati, kako so verniki po eno uro daleč prihajali v cerkev. Obenem pa moramo z žalostjo ugotoviti, kako nekateri, ki niso ravno daleč od cerkve, niti praga cerkve niso prestopili. In vendar tudi za njimi hodi smrt!

Med misijonom nas je obiskal tudi znani popotnik preč. g. Vinco Zaletel in nam predaval o nepozabnem evharističnem kongresu v Münchenu in o strahotah nacističnega koncentracijskega taborišča Dachau. Ta nam dokazuje neizpodbitno, kaj je človek brez vere. Mala dvorana je bila polna.

V nedeljo popoldne pa je bil zaključek misijona v Škocijanu. Cerkev je bila nabito polna vernikov. Zvečer ob 8. uri pa nas je obiskala farna mladina iz Pliberka. V krasni, veliki, moderni farni dvorani nam je izvajala pretresljivo igrano »Zrtev spovedne molčečnosti«. Igralcem naj velja splošno priznanje občinstva: »Nismo vedeli, da ima pliberška fara tako pridno mladino.«

bili domačo zemljo. Zares velik je bil slovenski izseljenec v svojem trpljenju!

V zgodovini vsakega naroda so dobe, ko pridejo težke preizkušnje, v katerih narod dokaže svojo notranjo silo, svojo zrelost. Take dobe je naš narod večkrat doživljal. Narod, prekaljen v velikem trpljenju izseljenstva, pa bo dorasel najtežjim preizkušnjam in nalogam. Hvala vam, dragi izseljenci za zgled v trpljenju in zvestobil!

V svojih izvajanjih se je dotaknil dr. Inzko nato razmerja manjšine do večinskega naroda ter dejal, da se bomo koroški Slovenci z nemško govorečimi sodeželani tudi v bodoče zavzemali v duhu pristnega sodelovanja z vsemi svojimi močmi za dobrobit Koroške in skupne avstrijske domovine.

nik, Čimžar, Mikl in drugi? V pevskih zborih in instrumentalnih skupinah pa se je gojila v najtežjih okoliščinah slovenska melodija. Domača beseda, nekdanja utišana v tujini, bi morala v sedanjih prilikah izzvati v nas naravnost revolucijo duha, s pesnikom pa bi morali vzkliti: »Slovenska misel, vzpluj, vrzi se do nebes! Razpni se! Po razponu tvojih kril bo meril narod čilost svojih sil.«

Naše izseljence pa je odlikovala tudi vdanost domovini. Kolikokrat so pohitele njih misli »nmav čriez izaro, nmav čriez gmajnico«, v rodne kraje. Tam so ob svojem povratku iz spoštovanja in ljubezni polju-

Združeni pevski zbori na spominski akademiji v Koncertnem domu

Naše prireditve

GORIČE PRI ŽITARI VESI

Farna mladina Žitara ves, vabi na veselo-igro

„Karlova teta“

ki bo, dne 29. aprila 1962 ob pol 2. uri, pri gostilni Planteu v Goričah.

Vabljeni!

ŽELEZNA KAPLA

Domača farna mladina priredi na velikonočni ponedeljek ob pol 12. uri v farni dvorani igro

„Podrti križ“

Vsi vabljeni!

DOBRILA VES

Farna mladina iz Železne Kaple priredi na velikonočni ponedeljek ob 15. uri v farni dvorani igro

„Podrti križ“

Prisrčno vabljeni!

ŠKOCIJAN

Slovensko prosvetno društvo „Danica“ iz Št. Vida v Podjuni, gostuje na velikonočni ponedeljek, 23. 4. ob 3. uri popoldne v farnem domu v Škocijanu z igro

„Lepa Vida“

Vsi od blizu in daleč prisrčno vabljeni!

»GALLUS« — PEVSKA VAJA

V soboto, dne 28. aprila ob pol 2. uri bo v Heimlingerju zopet redna pevška vaja. Pridite vsi in točno!

Pevovo

VABILO

na zaključno prireditev Gospodinske šole v Št. Jakobu!

Gojenke šentjakobske gospodinske šole vabimo na kuharsko in šiviljsko razstavo ter prireditev, ki bo ob lepem vremenu zunaj pred šolskim poslopjem.

Spored:

1. Vigredni in naš pozdrav
2. Dvojno razočaranje (igra)
3. Misli ob zaključku šole
4. O zvokih godbe
5. Ljubezen je iznajdljiva (igra)
6. Naš dekliški raj
7. Petje

V soboto, dne 5. maja, bo ob 3. uripopoldne prireditev za šolsko mladino.

V nedeljo pa doma ob pol dveh popoldne in za šentjakobčane ob sedmih zvečer.

Gojenke

Spomnili smo se izselitve

Duhovna dediščina
izseljenstva

(Nadaljevanje s 1. strani)

Ko zremo danes na dogodke pred dvajsetimi leti, potem gotovo ne zato, da bi znova odpirali še komaj zaceljene rane, ampak zaradi tega, ker nam je dana naloga, da prevzamemo veliko duhovno dediščino izseljenstva ter jo posredujemo naslednjim rodovom, in sicer živo krščanstvo, globoko kulturnost in brezmejno vdanost domovini.

Živo krščanstvo: V pregnanstvo so vzeli izseljenci s seboj molitvenik in rožni venec. Besede gospodarja ob slovesu: »Prav ničesar se ne bojim, saj gre Bog z nami, svete vere nam ne morejo vzeti«, pa kažejo, kod je črpal narod v teh dneh svoje moči. Koliko je premolil naš človek v tujini, hodil marsikje po dve, tri in več ur tajno k sveti maši, tvegaj zaradi velikonočne spovedi in obhajila svoje življenje. Do dna nas ganejo spomini na prvo obhajilo 16. julija 1944 v Hesselbergu, ko beremo: »Brez orgel, brez mašne obleke, sredi tihega gozda smo prejeli prvič Telo Gospodovo. Bilo nam je pri srcu kakor prvim kristjanom, ki so tudi samo skrivaj smeli prejemati Kristusa.«

V tem živem krščanstvu nam je vsak izseljenec svetnik, njegova vernost pa program.

Velika duhovna dediščina za nas in bodoče rodove pa je tudi globoka kulturnost izseljenca. Oropan vsega premoženja, brez slehernih sredstev ni zgubil smisla in ljubezni za kulturno delo, ki se je odražalo že v umetnem pletenju košar. Ker izseljenški otroci niso smeli v šole izven taborišč, so izseljenci ustanovili svoje. S kakšno ljubeznijo so poučevali otroke Viternik, Košut-

dino. To je najlepša in splošna pohvala. Ljudstvo se je zadovoljno vračalo po igri domov. Mladina, le še pridi!

Farani škocijanske fare smo hvaležni č. gg. misijonarjem za ves trud, ki so ga imeli. Bog naj jim bo plačnik. Ne pozabite na nas, mi se vas bomo hvaležno spominjali.

Faran.

ŠT. VID V PODJUNI

(Nov zahvalni križ)

Naknadno hočemo še sporočiti, da so prišle Naglče, ta dolga vas z nad ducatom hišnih števil, do drugega zidanega križa. Neznano dolgo že stoji izven vasi ob križišču nad Št. Primožem Hoblov križ. Novi, Kobnikov križ stoji ob križišču v sredi med spodnjim in gornjim delom vasi. Postavili so ga mladi posestniki v zahvalo za srečno vrnitev k domačemu ognjišču iz grozot zadnje vojne. Še par drugih zidanih križev imamo v fari, namesto prvotnih lesenih. Posebej pa bi omenili kapelico s stolpičem, ki jo je prav tako v zahvalo za srečno vrnitev iz vojne postavil Kovač v Mlinčah ob poti v Pogrče.

LIBUČE — PLIBERK

(Iz farne kronike)

Naši fantje (Farna mladina) so nam napravili veliko veselje z lepo podano igro »Zrtev spovedne molčečnosti«. Ob prikazu trpljenja in junaštva plemenitega, po krivem obsojenega duhovnika so marsikomu stopile solze v oči.

Igrali so kar štirikrat in sicer v nedeljo 1. aprila pri Božjem grobu in v Zvabeku, 8. aprila pa v Libučah pri Marinu in v Škocijanu v novi dvorani. Predstave so bile povsod dobro obiskane in ljudstvo je bilo hvaležno za lepi užitek, primeren za postni čas. Naj jim bo to v spodbudo za pripravo novih iger, ker jih bomo vselej z veseljem obiskali. G. voditelju se zahvalimo za trud, vsem pa od srca čestitamo.

Na naši cesti proti Pliberku ali iz Pliberka proti Libučam se večkrat pripetijo prometne nesreče. A zadnja nesreča na prehodu čez železniške tračnice nas je pretresla do dna duše. Zadel je Marinovo družino tako v živo, da se srce razjoče. Sin Šimej je 10. 4. s svojim avtom (ki ga je nabavil po tem, ko je pred par leti prvi njegov avto trčil v vozeči »kombi«, da sta morala oče in sin Rudi v bolnico, avto pa je bil zdrobljen) peljal od zdravnika iz Pliberka domov težko bolno mater; z njo je bila še hči Irma. Novi sneg, ki je bleščal, in motna okna so najbrž povzročili, da je voznik iz kolodvora proti Dravogradu vozeči motorni brzovlak prepozno opazil in ker

(Nadaljevanje na 8. strani)

DEROČA DRAVA — bela zlata Koroške

Ob zapornem jezu iz jekla in betona, ki je pri Kazazah zastavil deroči Dravi pot navzdol, nastaja novo koroško jezero, ki bo po velikosti enako Vrbskemu, saj bo segalo do Kamena in Tinj ter še nekoliko naprej v porečje Krke. Zaradi prvega pomladanskega deževja je nabirajoča se voda motna, toda ko bo gladina dosegla predvideno višino, se bodo vode zjasnile, postale bodo takšne kot v drugih jezerih. Zajezena voda bo gnala velikanske električne turbine, ki bodo letno dobavljale 360 milijonov kilovatnih ur električnega toka Koroški in celotnemu avstrijskemu gospodarstvu. Poleg tega bo jezero postalo nova tujskoprometna privlačnost dežele. Nekateri „podjetneži“ pa že stikajo za zemljišči ob robu bodočega jezera. Obrnili smo se na oba direktorja „Avstrijskih dravskih elektrarn“ s prošnjo, da nam odgovorita na nekaj vprašanj.

Nekaj zgodovine

Za uvod pa nekaj o „Avstrijskih dravskih elektrarnah“. Bile so ustanovljene leta 1947 na temelju II. zakona o podržavljenju kot eno izmed 5 velikih podjetij v okviru zveznega koncerna (Verbundgesellschaft). „Avstrijskim dravskim elektrarnam“ je bila dana naloga, da izvedejo energijsko izkoriščanje Drave. Prevzele so že obstoječi elektrarni Žvabek in Labot ter nekaj nedograjenih projektov, med katerimi je bila tudi zbiralna elektrarna Reißeck-Kreuzeck. V 14 letih je družba s pospešenim tempom dogradila vrsto novih vodnih in kaloričnih elektrarn, nekaj starih pa je razširila. Leta 1948 je proizvedla 426 milijonov kwh, v letu 1961 pa 2,3 milijarde kwh, svojo proizvodnjo je torej povečala. V letu 1962, ko bosta začeli obratovati kalorična elektrarna v Zeltwegu in dravska elektrarna v Kazazah, pa se bo proizvodnja dvignila na 2,7 milijard kwh. „Avstrijske dravske elektrarne“ porabijo 30 odstotkov vsega v Avstriji nakopanega premoga in so po svoji bilanci vsoti eno največjih podjetij v Avstriji sploh. V pisarni podjetja v „Kanalski naselbini“ v Celovcu pa že izdelujejo načrte za celo vrsto novih elektrarn.

Direktor Werner: Tehnika služi skupnosti

Dipl. Ing. Werner je tehnik, vendar začetnik ob prvih besedah, da so mu številke več, kot zgolj materialni podatki, da so mu v prvi vrsti izraz življenja.

Vprašanje: Gospod direktor, večina elektrarn, ki bo nastala od Beljaka do Žvabeka bo globoko posegla v naravni ustroj Drave?

Odgovor: Prav imate. Vodna sila Drave od Beljaka do Žvabeka je pomembna, a doslej ni bila izkoriščena. Ta vodna sila predstavlja veliko narodno gospodarsko premoženje, ki ga je treba smotno izrabiti, kajti rezerve vodne energije niso neizčrpne. Po drugi strani pa se pojavljajo pomembni tehnični problemi. Da preprečimo potrat, to je, da ne bi voda Drave tekla neizkoriščena naprej po tej progi, ki je primerna za energijsko izkoriščanje, smo izdelali „okvirni načrt za srednjo Dravo“. Kot najugodnejša se je izkazala gradnja elektrarne pri Kazazah, zato je prišla prva na vrsto, sedaj bo pa sledil ostali del proge, na katerem bo predvidoma zgrajenih skupno 7 elektrarn. Ako bo šlo po sreči, bomo z gradnjo „dvojčkov“ Rožek-Bistrica začeli že jeseni 1962.

Že vnaprej povem, da poplavljen ploskev niti zdaleka ne bo tako velika kot pri Kazazah, ker je naravni položaj tod drugačen, a tudi pri teh dveh elektrarnah bomo skušali čimbolj obvarovati kmetijske površine z gradnjo obrambnih nasipov.

Graditev elektrarn in posebno nastanek velikih umetnih jezer predstavlja res velik poseg v naravo. Toda ta sprememba ni nujno poslabšanje, ampak predstavlja pogosto tudi izboljšanje.

V zadnjih tednih smo začeli z nabiranjem vode pri Kazazah. Kot ste se morda lahko sami prepričali, je že sedaj videti, da bo podoba pokrajine le pridobila.

Se razume, da bo novo jezero povzročilo gotove spremembe v ustroju tal. Toda kar se kmetijskih površin tiče, je strah pred zamorenjem v znatnejšem obsegu povsem neupravičen. Na krajih, ki so bili po temeljitih preiskavah ugotovljeni, so predvidene posebne vodne črpalke, ki bodo osuševale prizadeta področja. Predvidene so štiri take črpalke. Nastanek jezera bo pa imel ponekod seveda tudi ugodne posledice. Na primer: Pri Bistrici je na levem bregu Drave videti nizke gričke naplavine, ki so le bomo poraščeni. So precej podobni izsušenim planinskim pašnikom. Ker nosi Drava s seboj tudi blato, ki se bo vsedlo v tem naplavljenem gručevnatem svetu, se bo sestava zemlje izboljšala in njena rodovitnost povečala. In predvsem, nova jezera bodo pomembna tujskoprometna pridobitev.

Vprašanje: Prav o tem je danes slišati toliko nasprotujočih si mnenj. Drava še niti ni preplavila predvidenega, sedaj pustega ozemlja med Kazazami in ustjem Krke, pa fantazija nekaterih vidi rasti v nebo hotele, tega bodočega tujskoprometnega paradiža!

Kazaze in tujski promet

Odgovor: „Avstrijske dravske elektrarne“ imajo polno razumevanje za tujski promet. Toda istočasno moramo svariti pred prenaplavljenimi investicijami, ki se kasneje lahko izkažejo kot zgrešene.

Z našimi predhodnimi raziskavami smo mogli v glavnem predvideti, oz. se pripraviti na to, da zavarujemo okolico jezera pred poslabšanjem, v kolikor bi to prizadelo dosedanje rabo zemljišča, ki je pretežno kmetijska. Druga stvar pa je jezero samo in njegovo zadržanje.

Zamisliti si morate, da gre za ogromne količine vode, ki se bodo razlile v dolžini 21 km ter imele vodno gladino 12 kv. km a pri korenu, to je pri jezu elektrarne v Kazazah bodo pa stale 13 metrov nad prvotno vodno gladino Drave. Povrh tega pa to ne bo mirujoča, ampak tekoča voda, čeprav se bo na oko zdela, da stoji. Drava in njeni pritoki bodo v tem jezeru ustvarjali tokove, katerih moči in smeri danes nihče ne more

predvideti. Drava in njeni pritoki tudi nosijo s seboj vsemogoč material, kot kamenje, zemljo, pesek in razne ostanke iz naselbin ob njenem toku. Vprav v interesu tujkega prometa smo preusmerili odvod kanalizacije Velikovca bolj proti jugu, tako da ne bo onesnaževala zaliva pri Velikovcu. Posebni plavajoči bager bo odstranjeval naplavine in istemu namenu bodo služili tudi trije čolni. V jezeru samem bomo pa nasipali podvodne nasipe za uravnavanje vodnih tokov. V vsakem primeru bodo pa potrebna večletna opazovanja, približno 3 do 4 leta, da bo moč zanesljivo določiti, kateri deli jezera in obrežja bodo uporabni, za tujski promet in za ustrezne stavbe.

„Avstrijske dravske elektrarne“ bodo povsod tam, kjer bo to le mogoče, dovoljevale uporabo jezera in obrežja za kopanje,

Direktor Kugler: Poraba električnega toka narašča

Trgovski direktor dipl. gospodarstvenik Gaston Kugler nas je sprejel z izbrano prijaznostjo, na naša vprašanja pa je rad odgovoril, naravnost stvarno in precizno, kot to delajo poslovni ljudje, ki so sicer navajeni imeti opravka z milijoni, a pri tem računati natančno do šilinga.

Vprašanje: Kaj je napotilo „Avstrijske dravske elektrarne“, da so v sorazmerno kratkem času izvedle tako obsežni gradbeni program. Financiranje, to je oskrba denarja za ta veliki program ni bila lahka zadeva, posebno v začetku?

Odgovor: Zaradi splošnega naglega gospodarskega razvoja v Avstriji je potreba po električni energiji naraščala in še narašča za okoli 7,5 odstotkov letno. To se pravi, da se potreba v 10 do 12 letih podvoji. Kot kažejo sedanji dokaj zanesljivi znaki, bo ta potreba po električni energiji naraščala še do leta 1970. V glavnem zato, ker pri nas v Avstriji še nismo dosegli povprečnega deleža porabe električne energije na prebivalca, kot je običajna v visoko razvitih evropskih deželah, katerim se pa Avstrija približuje. Se razume pa, poraba toka pri nas leži tudi še pod ravni v Združenih državah. Celotni gospodarski razvoj pa gre v večjo storilnost dela, to je delavec dobiva v roko vedno večje in močnejše stroje, da se tem večja njegov delovni učinek. Povečanje delovne storilnosti je pa tudi v Avstriji neobhodno potrebno, da bomo mogli konkurirati z drugimi državami, kjer je racionalizacija in mehanizacija dela še bolj napredovala.

To ne velja samo za industrijo in obrt, temveč tudi za kmetijstvo in za to še prav posebno z ozirom na nastajajočo evropsko integracijo. Pa tudi sam beg delovnih moči z dežele sili k vedno večji uporabi strojev. Zato se tudi v kmetijstvu večja uporaba električnih naprav v gospodarstvu in hlevu (električni štedilniki, hladilniki itd.).

Pa tudi v mestnih gospodinjstvih poraba električnih naprav še zdavna ni dosegla stopnje, ki je drugod že naravnost sama po sebi umevna.

jadrnanje ter električne motorne čolne; brez-pogojno bodo pa prepovedani eksplozijski motorni čolni, ker ti povzročajo valovanja, ki spodbujajo obrežja.

Jezero pri Kazazah bo tudi okoliškemu prebivalstvu, ki se v pretežni meri peča s kmetijstvom, nudilo nove pridobitne možnosti. Posebno danes, ko se kmetijstvo bori z vedno večjimi težavami, je tujski promet dobrodošel dodatni vir dohodka v teh krajih, ki so po svoji naravni lepoti in idiličnem miru kot ustvarjeni za to. Ko po eni strani stvarimo pred prenaplavljenimi investicijami in prodajami zemljišč, pa po drugi strani menimo, da bodo vprav prebivalci teh krajev morali ob pravem času in na pravi način pokazati več iniciative, da bodo oni deležni dobrobiti, ki jih bo tem krajem prinesel novi razvoj.

Kar se tiče oskrbe denarja, ki smo ga potrebovali za gradnjo elektrarn, moram priznati, da smo zaradi velikega gradbenega programa bili do leta 1956 v res nekoliko neprijetnem ali kot pravijo finančniki „napetem“ položaju. Kot prvo avstrijsko podjetje smo dobili posojilo Svetovne banke v znesku 12 milijonov dolarjev, kar je bilo brez dvoma dokaz zaupanja. Nadaljnja sredstva pa so prišla iz fonda ERP (Maršalov načrt), po letu 1956, ko se je avstrijsko gospodarstvo okrepilo, pa smo si jih v povečani meri oskrbovali na domačem denarnem trgu, predvsem preko energijskih posojil (Energieanleihen). Čeprav razen prvega naslednji razpisi teh posojil nimajo takozvane vrednostne klavzule, to je izrecne garancije na premoženju električnih družb, so bila vsa posojila v kratkem času v celoti podpisana in celo prekoračena. Je to znamenje zaupanja ne le velikih „podpisnikov“, kot so banke, ki imajo svoje strokovnjake, ki znajo presoditi boniteto naložbe, ampak tudi dokaz, da energijska posojila uživajo zaupanje tudi pri širokih plasteh prebivalstva. Je to tudi povsem upravičeno, kajti elektrarne predstavljajo neke vrste vidno garancijo za gospodarsko dobro naložbo denarja. One pač stalno proizvajajo tok, to je nove dobrine. Sicer pa tudi švicarske in nemške banke prav rade nudijo posojila za elektrarne.

Svojčas, pred vojno, je bilo tako, da so se elektrarne financirale iz tekoče proizvodnje toka, kar danes ne gre več. V primeri z letom 1938 so se cene toka — na veliko — zvišale za 2,4-krat, dočim se na splošno računala z 10-kratnim povišanjem ostalih cen. Tudi iz tega razloga si moramo skušati oskrbeti dolgoročno posojila z nizko obrestno mero.

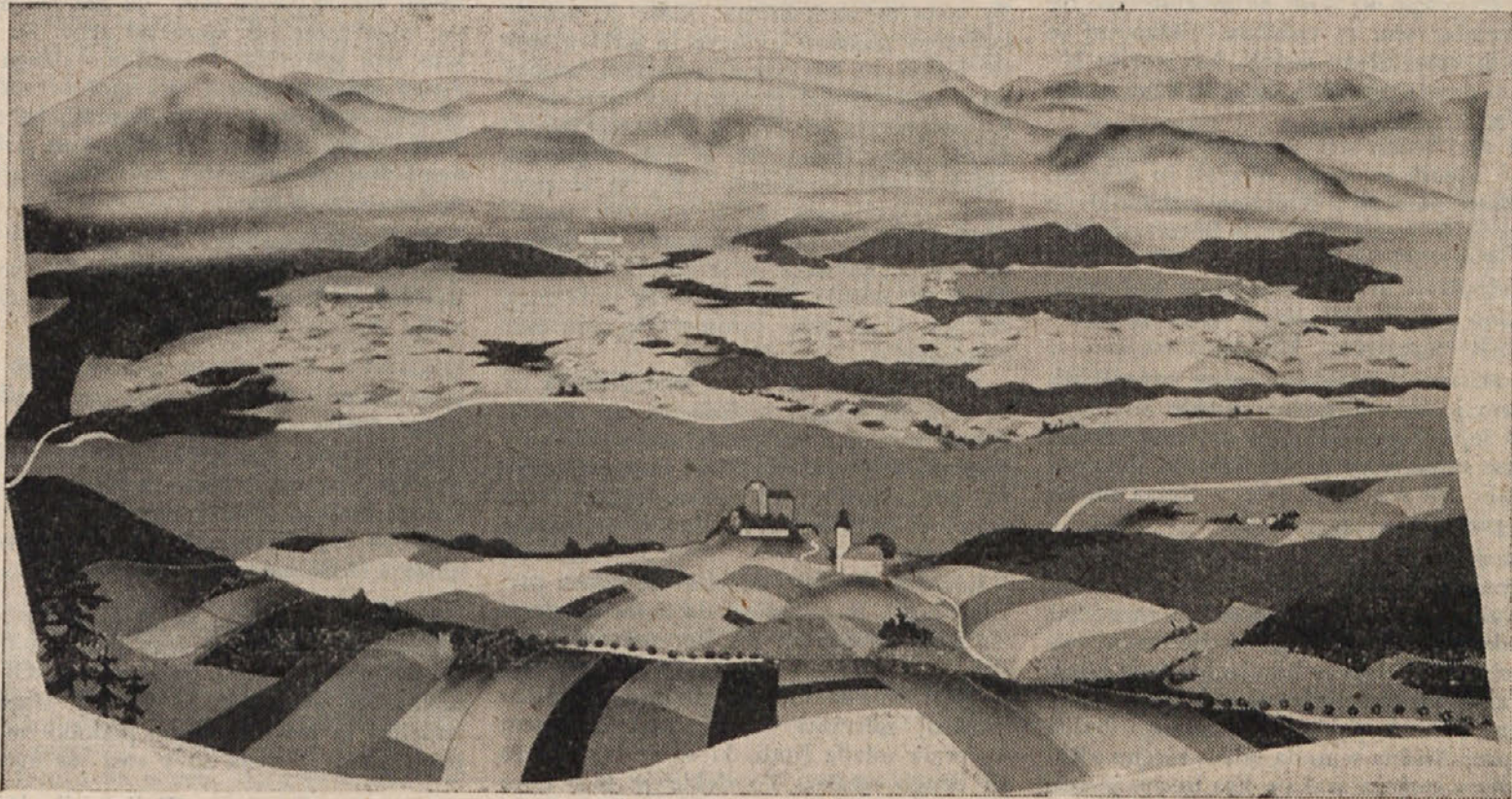
Samo na kratko še nekaj finančnih podatkov o „Avstrijskih dravskih elektrarnah“. Družba je bila ustanovljena z osnovno glavnico v znesku 6 milijonov šil. V minulih letih je sporedno s povečanjem stvarnega premoženja podjetja delniški kapital bil večkrat povišan in sedaj znaša 600 milijonov šil. Skupno z rezervami znašajo lastna sredstva podjetja 1 milijardo šil., poleg tega ima pa podjetje še 2,6 milijarde tujih sredstev v obliki dolgoročnih kreditov. Razmerje med lastnim in tujim dolgoročnim kapitalom je torej 25% proti 75%, kar velja tudi po mednarodnih pravilih za zdravo razmerje.

Koristi za Koroško

Vprašanje: Kako se je gradbeno delovanje Družbe, vplivalo na gospodarsko življenje na Koroškem?

Odgovor: Elektrarne pretvarjajo vodni tok Drave v električno energijo, ki gre v prid celotnega avstrijskega gospodarstva, pa tudi Koroške. Posebna vrednost Drave je v tem, da s svojim zimskim in spomladanskim visokim vodnim stanjem izpopolnjuje energijsko vrzel prav takrat, ko imajo severnoalpske reke malo vode. Po drugi strani pa je gradnja elektrarn prinesla neizpodbitne koristi Koroški in posebno bližnjemu okolišu gradbenih objektov. Na primer: Pri elektrarni v Kazazah, katere gradnja je stala skupno 700 milijonov šil., je polovico gradbenih naročil bilo oddanih koroškim firmam, med katerimi so tudi številna mala in krajevna obrtna podjetja, pa tudi delovna sila je bila pretežno iz bližnje okolice stavbišča. Posredno pa je gradnja prinesla koristi tudi mnogim drugim podjetjem in kmetijstvu, saj je znaten del denarja, ki je bil izplačan v obliki mezd in plač, bil na licu mesta tudi porabljen.

Tako bo tudi pri gradnji novih elektrarn na Dravi pri Rožku ter Bistrici, ki bosta stali vsaka okrog 670 milijonov šil. ter bo gradbena doba znašala okoli 4 leta.

Takšno bo novo umetno jezero v Podjuni, ko bo pri Kazazah zajezena voda dosegla predvideno višino.

Iz filmskega sveta

Kralj kraljev

Sicer pri nas še ne predvajajo ameriškega filma »Kralj kraljev«, vendar je za velikonočne praznike prav, da se seznanimo s tem filmom. Vsebinsko se namreč glavni del filma nanaša na dogodke okrog velikonočnih skrivnosti, čeprav hoče prikazati življenje in delovanje Jezusovo v času triletnega javnega delovanja.

Ko so film napovedovali, so mnogi upali, da bomo dobili v tem velefilmu dober verski film, a razočaranje, nad tem filmom je tolikšno, kot še menda nad nobenim tovrstnim filmom. Ko prikazuje zadnjo večerjo, Oljsko goro, obsodbo, križev pot, križanje in vstajenje, je vse to bolj proizvod avtorjeve domišljije, ki je tem pomenljivim dogodkom vzela sleherno vrednost. Vse prikrojeno, skrženo, potvorjeno. Tudi svetopisemske osebe so prikazane v nepristni luči in v neresničnih vlogah.

Glasbena spremljava filma je ponesrečena in zelo neprimerna za resnoben film. Pa tudi celotna režija je tako baročno osladna, da odbija.

Pri izbiri glavnih vlog režiserji niso imeli sreče. Najslabše sta zasedeni vlogi Janeza Krstnika in Kristus. Janez je vendar kljub svoji spokojni preproščnosti bil močna osebnost, ki se je odražala tudi v dostojanstvenem nastopu, ko je očaral judovsko ljudstvo. Zato neokreten, leseno robat in neolikar Janez v filmu nikakor ne odgovarja svetopisemskemu Janezu Krstniku.

Kar se pa tiče vloge Kristusa, je prikazana skoro bogokletno. Režiser je hotel Kristusa čimbolj približati današnjemu človeku. Že igralec Jeffery Hunter, katerega imenujejo »35-letnega dečka«, za to vlogo ni primeren. Na tem »Kristusu« ni zaslediti nič veličastnega, skrivnostnega, svetega. Tudi Mater božjo predstavlja prav tako prav nič »božja«, temveč le precej jokava in omerikava ženska.

Kritika filma je enoglasno negativna. Jezuitska »Amerika« piše, da je prikazovanje svetopisemskih dogodkov v tem filmu zastrupljajoče in protiversko in »višek velikanse potvorbe, ki jo je zagrešila filmska industrija na obiskovalnih kinematografah«. Katoliška liga dostojnosti pa je označila film za »teološko, zgodovinsko in svetopisemsko netočnega«.

DIPLOMAT JE NAPOREN POKLIC

Vse države na svetu bi morale odobriti sklep, po katerem naj bi opustili »koktail parties«, ki jih prirejajo diplomati. Na to misel je prišel angleški veleposlanik v Parizu, Sir Gladwyn Jebb, ki trdi, da so take vrste sprejemi mučenje diplomatov in da jim krajšajo življenje. Tudi belgijski veleposlanik v Londonu, je za to misel navdušen in je dejal naslednje:

»Diplomat današnjega časa mora imeti jeklene noge in nepokvarljiva jetra, da vzdrži vse čudne mešanice alkohola.«

Košček mojega življenja

(Zgodba delavskega dekleta)

(Nadaljevanje)

Moja sestra je sedaj nekako devet let poročena. Toda skozi osem let se je slabo počutila. Njen mož je kmalu zbolel in je moral oditi v sanatorij. Imela je dvoje otrok, ki sta bila čisto bolna, posebno najstarejši, ki je prestal težko operacijo. Zadele so jo pa še druge in hujše preizkušnje: njen mož je začel popivati in to je dalo temelj prepiranja, da ji je nekoč prišlo v glavo, da je najbolje, da ga pusti.

Dolga leta so bile razmere med našo družino in družino moje sestre nevzdržne. Ker je moja sestra še vedno delala, je puščala svoja otroka pri nas. To pa je prinašalo s seboj velike in male spore, ki so se pri nas odigravali. Z matenjo in sestro smo skušale pri svaku zlepa doseči, da bi ga pridobile k boljšemu zadržanju, pa ni nič pomagalo. Večkrat je bilo bolje, če smo nastopile zgrda. Vse to se je dogajalo v času, ko sem se udeleževala kot propagandistka Krščanske delavske mladine. Nekoč sem hotela prepovedati svaku, da sploh kdaj še pride v našo hišo. To bi pa pomenilo zapreti dom tudi moji sestri in njenima otrokoma, kajti svak je imel vso pravico, da vidi svoje otroke.

Prav tedaj sem morala v času velikonočne akcije govoriti v nekem odseku o »tedenskem pregledu življenja«. Tamkajšnja

„Zakrament“ brezboštva – Jugendweihe Komunizem – religija

Že pred desetletji je ruski filozof Solovjev učil, da komunizem ni tako nevaren kot revolucionaren gospodarski sistem, marveč vse bolj kot nova vera, nova religija. Ko uči, da ni Boga, ki bi bil duhovno bitje, pa namesto tega oznanja odrešenje ljudskih množic v srečnem, brezrazrednem rajju na zemlji. Tam bo človek utešil vse hrepenenje.

Vera v to srečno dobo, katero bo ustvaril komunizem, mora prežeti naprednega človeka in vse njegovo življenje mora biti v službi temu cilju. V tem je skrivnost nedosegljive požrtvovalnosti »idealnih komunistov«, ki večkrat tvegajo dolga leta zaporo ali življenje. Tako je komunizem resnično mnogim kakor religija, ki je toliko bolj privlačna in skrivnostna, v kolikor manjša je možnost ali verjetnost, da pride do oblasti.

Kakor vsaka religija skuša tudi komunizem kot religija na zunaj učinkovati z nekakimi obrednimi znamenji. O takih obrednih ceremonijah v deželah pod komunizmom je že dalje časa slišati. Posebno pa se po drugi svetovni vojni nekaka »zakramentalnost« razvija v Vzhodni Nemčiji. Ti obredi bi naj med kristjani nadomeščali verske obrede in zakramente. Najbolj znan tak komunističen »obred« je Jugendweihe ali posvetitev mladine.

Da hočejo prav mladini s takimi ustanovami dati nadomestila za vero, katero rujejo z vsemi sredstvi iz njih src, je povsem razumljivo. Tako hočejo tradicijo, ki se izživlja v verskih obredih že celo tisočletje, izrabiti v svoje brezbožne namene, istočasno pa novemu nauku dati neko skrivnost, ki privlači zlasti mladega človeka.

Obred posvetitve

Obred posvetitve mladine komunistične oblasti zelo pospešujejo. V letu 1960 je v sovjetski coni Nemčije zaključilo šolanje 129.000 mladincev. Od teh jih je prišlo k slovesni posvetitvi 113.275, torej celih 88 odstotkov. Tako se je velika večina 14-letnih mladincev udeležila obrednih slovesnosti, pri katerih so se prostovoljno ali prisiljeno obvezali, da bodo delali za socialistično družbo.

Komunistična centrala za graditev socializma med mladino si je izmislila ceremonijo, ki naj nadomesti katoliško birmo ali protestantsko konfirmacijo. Bilo je to leta 1954 in sicer najprej v Vzhodni Nemčiji. Pozneje so podobno ustanovo uvedli tudi v drugih državah za železno zaveso. Ta obred ob zaključku šolske dobe naj pomeni za mladostnika poseben dogodek, iz ka-

terege naj črpajo moč in zavest za vse bodoče življenje. Je to nekak slovesen vstop v življenje in vstopnica v socialistično družbo.

Na to ceremonijo pripravljajo mladostnike s posebnimi tečaji, kjer obdelajo ves program v obliki desetih zapovedi, katere je sestavil komunistični prvak Vzhodne Nemčije Walter Ulbricht. Slovesnost posvetitve pa je nadvse skrbno pripravljena. Godba, cvetje, nagovori, zastave in darila spremljajo »prisego«, ki se glasi:

»Mladi prijatelji, bodite pripravljeni, da kot zvesti sinovi in hčere naše delavske in kmečke države delate za srečnejšo bodočnost naroda. Bodite pripravljeni, da boste dali skupno z nami vse svoje sile za veliki in plemeniti cilj socializma. Bodite pripravljeni, da se uvrstite za prijateljstvo med narodi, da zagotovimo in branimo mir s sovjetskimi narodom in še z drugimi, ki čustvujejo kot mi.«

Na vsak poziv uradnika, ki vodi obredne slovesnosti, odgovarjajo mladinci: »Da, obljubljam!«

Uradnik zopet nadaljuje: »Slišali smo vašo obljubo, izrazili ste se za veliko in plemenito nalogo. Slovesno vas sprejemamo v delavsko skupnost naše nemške demokratske republike in vam obljubljam svojo podporo, svojo pomoč, svoje varstvo. Združeni naprej, z vsemi našimi močmi!«

Tisk – velesila našega časa

Povsod spremlja modernega človeka in se mu na vsakem koraku ponuja. Človek mora misli, da še ni podlegel njegovi moči, vendar se vara. Moč te velesile je nepojmljiva. Dogaja se celo, da postane človek njen plen, pa istočasno je prepričan, da je popolnoma svoboden.

Sodoben tisk

Ta velesila je sodoben tisk. V zadnjem stoletju se je njegova moč razrastla v najmočnejšega gospodarja svetovnega mišljenja in življenja. Tisk kroji in oblikuje sodobno življenje posameznikov in narodov; on je tisti, ki vodi ljudstva k Bogu in proti Bogu, k sožitju med narodi v pravičnosti ter ljubezni in k revolucijam, vojskam in sovraštvu.

Dobro se zavedajo te skrivnostne sile tiska vsi oni, ki nosijo odgovornost za usodo sveta, pa tudi oni, ki jim je mar bodočnost poedincev, družin in naroda. Tako je tisk postal nadvse uporabno sredstvo za odgojo k dobremu in pravtako tudi za va-

Mladina piše:

Naš najmlajši

(Iz »Setve«)

Ali ga poznate? Dosti velike postave je za svojih pet let, plavih oči in skodranih las. To je naš najmlajši! Saj je tudi pravi princ med svojimi starejšimi sestrami, ki jih je kar šest. Pa te svoje časti, da je edini fant med dekleti, se tudi zaveda.

Ko smo lansko leto pobirali krompir, smo mu prigovarjali, naj tudi on pomaga, pa se je moško odrezal: »Jaz že ne bom delal, saj gospodar samo ukazuje.«

Ko je bil še mlajši, je bila z njim, kot navadno, težava z umivanjem. Ko ga je neko jutro mama dobila k umivalniku in ker ni mogel več ubežati, je žalosten vzdihnil: »Mama, saj jaz bi se umival, če bi le voda ne bila mokra.«

◇

Rad poslušaj pravljice, pa jih potem tudi doživlja. Ko je mama bolna ležala v postelji, je prišel k njej v sobo kot volk iz »Rdeče kapice« in ji rekel: »Babica, zakaj pa imaš tako dolga ušesa?« — Pa že je skočil k umivalniku, odprl pipo, da je voda začela teči po tleh. Mama ga je svarila in rekla: »Ali boš pustil vodo pri miru? Če ne, boš dobil eno.« »Mama, saj ne moreš,« ji je hitro odgovoril, »gospod doktor je rekel, da moraš samo ležati.«

◇

Med sestrami tudi rad pokaže svojo moč. Večkrat se pretepa z Micko, pa ju je mama nekoč posvarila in rekla: »Mici nehaj ti, saj vidiš, da on nima toliko pameti.« Kmalu pa sta si bila zopet v laseh. Ker pa ni bilo mame zraven, se je naš mali spomnil njenih besed in rekel Miciki: »Nehaj že enkrat, saj vidiš, da jaz nimam pameti.«

Mertel Hanca.

bo k slabemu; postal je pravo bojno polje, kjer se brez prizanašanja bije bolj za človeške duše.

Katoliški tisk

Razumljivo je, da Cerktvi ni vseeno, kakšen tisk se širi po svetu. Dobro se namreč zaveda, kako strašne posledice more imeti veri sovražni tisk, ki pomeni silno oviro za njeno poslanstvo. Ve pa tudi, da more katoliški tisk biti velika opora pri oznanjanju evangelija. Zato tudi niso papeži zadnjega stoletja opustili nobene prilike, da ne bi opozorili na pomen katoliškega tiska in svarili pred brezbožnim čitvom. Papež Pij X. je celo zapisal: »Najbolj verni ljudje, ki bodo brali slab časopis, se bodo čisto spremenili; prej kakor v 20 letih bodo postali brezbožni in revolucionarni rod!« Zato je stara in vedno se ponavljajoča resnica, katero moremo razbrati tudi iz vsakdanjega življenja: Kamor prihaja brezbožnost, veri sovražno časopisje, tam je krščanstvo izpodkopano.

lepo in prav preživela svojo zaročno dobo; tretja članica aktiviska pa zato, da bi svojo nalogo kot voditeljica dobro izvršila. Znova in znova sem se trudila živeti z njimi v »ekipi«. Hotela sem biti res ena od njih; nisem hotela dajati vusa, da gre pri meni vse brez težav ali samo od sebe. Že stokrat sem govorila, da moramo druga na drugo misliti, zjutraj pri molitvi našega gibanja, v nedeljo pri sveti maši, pa tudi med delom. Tako je postalo, kar je bilo meni v oporo, v pomoč tudi drugim; prepričana sem o tem.

Kot propagandistka sem morala z življenjem pokazati, kaj in kako misli članica Krščanske delavske mladine. Na primer glede dnevne svete maše.

V vasi se hitro raznese: ta gre vsak dan k sveti maši. Nuna bo. Jaz pa se nikdar nisem čutila za to poklicana. Tako sem bila prisiljena razlagati v lastni družini, na delu, na cesti, čemu hodim vsak dan k sveti maši. S tem, da sem hodila k sveti maši, pa se je širilo tudi pravo pojmovanje gibanja Krščanske delavske mladine.

Podobno je bilo, ko sem se zaročila. Velikokrat sva šla s fantom skupaj v nedeljo popoldne v gozd na izprehod. Ob tej priložnosti sva obiskala kakšno Marijino kapelico in pred Marijino podobo zmolila rožni venec. Seveda so v vasi vse zvedeli.

(Dalje prihodnjič)

Včasih je treba dolgo čakati, da pokaže sad... a Bog sam že ve zakaj.

Trpljenje vodi k sreči

Krščansko delavsko gibanje me je dalje naučilo naslednjega. Kdor je odkril, kakšnega pomena so žrtve in kakšen smisel imajo, ne bo postal zagrenjen, ampak bo v sebi razvijal globoko notrajno srečo. Ko sem hotela kot propagandistinja izpreči zaradi težav doma, mi je neki duhovnik postavil tole vprašanje: »Ti, ki si prva med voditeljicami, ki si na čelu pokrajinske zveze s 1800 članicami, bi hotela biti propagandistka in se dobro imeti...? Ali ti ne pošilja Bog teh težav prav zato, da boš druge laže razumela in jim laže pomagala?«

Tako sem težave doma izkoristila za to, da sem jih nosila iz ljubezni do mladih delavk in s tem podpirala svoje delo propagandistke; težave pri delu za organizacijo pa sem darovala za srečno rešitev vseh težav, ki so bile doma. Eno je pomagalo drugemu.

Le kdor se trudi, da bi svoje težave prevladal, je sposoben, da more razumeti trpljenje drugih in jih jim pomagati nositi.

Pri tem se moram gibanju za toliko izkušenj zahvaliti. Skoraj vsak dan sem srečevala mlade ljudi, ki so se borili s to ali drugo težavo. To dekle je bilo čisto samo pri delu; druga se je trudila, da bi

voditeljica že cele tedne ni govorila več s svojim očetom. Bilo je nekaj podobnega kot pri mojem svaku. V meni je govorilo, naj potegnem z njo in ji dam prav čes: »Razumem te... jaz doživljam podobno v svojem življenju, ukloniti se ni človeško...« Pa vendar sem se vzdržala. Težko mi je bilo in sama nisem vedela, kaj storiti. Nisem ji mogla svetovati, česar se sama nisem upala.

Še tisti teden sem jo obiskala. Govorili sva o njenih in mojih težavah in sklenili, da bova poizkusili podobno zadržanje do očeta in do svaka. Skušali ju bova razumeti, biti spravljivi in se učili pozabljati. Res da odpustiti ni človeško, je pa krščansko. Skupno sva skušali živeti duha Kristusovega, živeti Kristusa, biti drugi Kristus.

Vsaka za svojega sva začeli razmišljati, kakšno je bilo njegovo preteklo življenje, kako je do tega prišlo, da sta sedaj takšna. Sta res vsega sama kriva? Kako bi jima pomagali? Ali sva sploh kdaj z njima mirno in z razumevanjem govorili?

Če nama je jasno, da se splača žrtvovati življenje za mlade delavke, zakaj se ne bi splačalo žrtvovati se za očeta in za svaka? Seveda, ta čas velikonočne akcije sam ni vsega rešil. Še tri leta je bilo treba, toda končno je bil po tem ljubezni polnem razumevanju vseh skupaj položaj mnogo boljši kot prej. Srečna sem, da lahko rečem: »Rad imam svojega svaka.« Vse to me je izučilo, da potrebuje ljubezen božja svoj čas...

P * I * S * A * N * O * B * R * A * N * J * E

JANKO KERSNIK: *Kako je stari Molek tatú iskal*

IV.

Doma pri Molkovih so se pričeli sedaj pravi pasji dnevi. Oče je treskal in grmel okoli, da nikdar tega, in dasi so pri drugih opravkih vsi domači spoznali, da ravna stari pametno in varčno, kakor je bil vedno vajen, so jeli vendar sami ugibati, kadar se je lotil govora o ukradenih denarjih, se mu li malo ne meša v glavi. Sina skoraj ni pogledal in ubožec Luka je začel že ugibati, ali bi ne bilo najpametneje, če bi se pomaknil od doma, bodisi v Trbovlje k premogokopu, ali pa kam na železnico. Doma je bilo življenje že nestrpno.

Lopega dne — bilo je takoj po binkoštih — pa je stari Molek sam snel kljukasto palico z žebja v kamri, kar je bilo znamenje, da se odpravlja na daljšo pot. Na mizi je ležala tudi že cula in v njej debel kos kruha, malo svinjine in v posebnem zavitičku malo ajdove moke in soli. — To je pobral in odšel, ne da bi komu povedal, kam je namenjen.

Pred nekoliko dnevi — Molkovi so bili ravno proso dosejati, oče je stal sam na vratih in gledal, je li vse prav uravnano — je prišel mimo njega stari prihajač. Drozeg in mu dejal skrivnostno:

»Molek — tatu še nimaš! Pa pojdi tja dol na Štajersko v Vranske hribe k Ostrižencu, ta ti ga bo povedal ali celo pokazal!«

»I, kaj praviš?«

»Da, pravim! Pokazal ti ga bo v ogledalu, slišas mu pa, kolikor hočeš, šestico ali vldinar, kakor si pri volji.«

Tako in še bolj natanko sta se moža zmenila.

Precej po binkoštih pa se je Molek odpravil od doma, kakor smo že povedali. Na koncu hiše se je še obrnil ter zavpil hlapcu:

»Glejte, da boste krompir in koruzo okopali; čez tri dni pridem!«

To je bilo vse slovo.

In potem je mahal in postavljaj kljukasto palico predse po stezah in po kamenju preko Limbarske gore in dalje po veliki cesti proti Štajerskemu iskat pomoči pri Ostrižencu modrosti.

Kraja in vasi, kjer je ta mož stanoval, nečem imenovati, da bi se ne dal morebiti še kdo drug premotiti in iskal tam tatu ali pa zdravila ljudem in živini, kakor se to že tako godi.

Skoraj poldrugi dan je Molek potoval in našel skrito gorjansko vas tam daleč za Vranskimi hribi, kjer je imel lepo domačijo glasoviti vedež Ostriženec. Njegova hiša je stala bolj na samoti. Ko se je Molek skoraj bojazljivo približal, ni videl niti žive duše okoli poslopja; samo velik, kodrast pes je divje lajal priklenjen pred hlevom. Molek trka in trka; naposled se odpro vrata in kakih štirideset let stara žena se prikaže na pragu.

»Kaj bi radi?«

»So li oče doma?« vpraša naš znanec.

»Ne, ni ga; pa morda kmalu pride,« je dejala ona; »noter stopite in počakajte.«

To je bilo pri Ostrižencih menda vse že navadno. Očeta ni nikdar kdo doma dobil; vselej je dejala žena, da mož kmalu pride, in medtem se je razgovarjala s prišlecami in proizvedovala od njih, česa žele, odkod so in vse njihove razmere in skrivnosti, kolikor jih je hotel kdo razodeti.

Čez nekoliko časa se je vselej vrnil Ostriženec, prišleca kmaj pogledal, a ko se je jel razgovarjati, je vedel takoj vse: od kod je prišel, česa želi, kaj se mu je pripetilo, sploh vse — vse je ta vedež vedel in znal. Pa žena se ves čas ni bila ganila iz hiše, da bi morda povedala, kaj je vse izvedela od čakačar; to je bilo najbolj čudno.

In tako se je godilo tudi z Molkom.

Razgovarjal se je s to ženo o svoji nezgodi z denarjem, povedal je odkritosrčno kakor pri spovedi, odkod je, koliko ima

KAREL ROJSEK:

Velika noč pred pol stoletjem

Takrat ko smo z domačega platna narejenimi hlačami drgnili šolske klopi, so naše mamice vse bolj spoštovale postne postave, ki so bile tudi bolj stroge kot danes. Res je da so bile že v moji mladosti uvedene nekatere olajšave za gotove delavne in potujoče ljudi, vendar o teh olajšavah ni hotela moja pokojna mati nič vedeti. Med tiste, ki pridejo pri teh olajšavah v poštev, ne spadamo mi, je poudarila. Zapomnite si pa to, je nadaljevala, kar so me moja rajna mati učili, to drži tudi pri meni in bo držalo dokler bom jaz imela besedo. Ste me razumeli?

Pa smo jim otroci dopovedovali kar je itak sama slišala s prižnice, toda nič ni pomagalo.

Če je še tako poslušala gospoda župnika v vseh zadevah, pri postu je imela ona prav in ne gospod župnik. Na vse načine smo ji tolmačili nove naredbe. Če bi bil v istem hipu stopil gospod župnik čez prag in se potegnil za nas glede postne postave, bi imel opraviti z odločno žensko, oboroženo z burkljami in sličnim kuhinjskim orožjem, ki je bilo takrat v rabi, kot veselca, preselca, omelo in lopar. Lepo zaščiteni rumeni pustni krapi ali kakor smo jih mi imenovali v savinskem narečju »krafelci«, so izginili v noči med pustom in pepelnico kot kafra. Isto se je zgodilo z mesom. Krafelci so prišli, v kolikor jih je kaj ostalo, v četrti sicer na dan, mesnina pa je izginila do velike noči.

Čeprav smo bili otroci pravi strokovnjaki v iskanju in s prav detektivsko spretnostjo vohali za temi dobrotami, nas je mati nadkrilila v iznajdljivosti pri skrivanju postu podvrženih jedi.

Cvetna nedelja. Že 14 dni poprej smo nabirali lepe gladke leskovke in drugo kar

otrok, na koga ima sumnjo, da ga je okral, da ima črne brke — vse je povedal, kakor je bilo v resnici. Medtem je ona sukala kolovrat in predla fino ovčjo volno.

Zdajci je ponehala, pogledala skozi okno ter dejala: »Sedaj bo pa menda kmalu tukaj! Še vsakemu je pomagal, bo vendar tudi vam!« Vtem je sukala kolo še hitreje, da je ropotalo in cvililo na glas. Molek pa je nekako boječe zrl na vrata, kdaj se bodo odprla in bo vstopil pričakovani vedež. Ko bi mož ne bil tako uverjen v svojo babjo vero, da mu more Ostriženec pomagati, in ko bi bil malo bolj oprezen in pazljiv, bi bil gotovo slišal, čeravno je kolovrat cvilil in ropotal, da je v sobi zraven mje-ga tudi nekaj zaropotalo. Tamkaj je namreč za tenko steno, ki je delila sobo, v kateri sta bila in govorila Molek in žena, sedel starikav obilen mož in pazno pritiskal uho na luknjo v leseni steni, da je ujel vsako besedo, ki se je tokraj govorila.

(Dalje prihodnjič)

pač spada k butari. Po dva, tri, štiri metre in še celo daljše butare smo nosili povezane z belim trakom, v vrhu pa je bil košat šop »pušpanja«, brinja, Božji les z bodečimi listi, vmes pa ponižni bršljan. Tudi kakšno jabolko, ki je preživevalo zimo, smo vtaknili vmes mi siromaki. Otroci iz »boljših« hiš pa so imeli tudi pomaranče, ki niso bile takrat tako stalno na mizi kot danes. To je bilo tolčenja z butarami ob cerkveni tla, da so nas odrasle ženske postrani gledale, ker radi ropota niso mogle zbrano moliti.

Domov grede, če smo bili brez starejšega spremstva prepuščeni sami sebi, se je večkrat zgodilo, da smo prišli z razcefrano butaro domov, sem in tja tudi z pomarančo v želodcu ali pa tudi z buško na glavi.

Saj pravim pomaranče; kako so nas reveže izživale! Postu sicer niso bile podvržene, vendar mislim, da je bila očetova dernarica največ kriva, da si nismo mogli teh dobrot privoščiti. Takrat tudi niso vedeli, da so v tem sadu vitamini, kaj še, to bi bil luksuz, če ne celo greh vgrizniti v ta sladki sad. Skratka tudi revščina je bila dobra pripraga k strogemu postu.

Najhujše skušnjave so bile na veliki petek, ko se je kuhalo pleče, klobase in druge take dobrote, namenjene za »žegene«. Moj dun! Kako nas je ščegetal ta duh v nos, da je že mati dvomila, če ne bo morda celo ta prijetna »aroma« mali prekršek strogega posta. Na ta dan so bile tudi ženske na kratko nasajene, v skrbi, da se ne bo »peka« pokazala. Priprave za dušni in telesni blagor so se kar vrstile. K cerkvenim obredom nas je mati vestno pošiljala, in če bi ji v tem ne ustregli, bi bil ogenj v strehi in pokvarjena velika noč. Na veliko soboto zjutraj smo nesli bukovo gobo, od-

trgano ob vznožju Dobrovlja, jo preluknjali, potegnili žico čez njo, ter po maši nesli zadaj za cerkev, kjer je cerkovnik in organist, druga važna oseba v cerkvi, prižgal blagoslovljeni ogenj. Gobo smo nato domov vihteli v krogu, da je venomer tlela. Doma smo jo vrgli v ogenj in mati je pomohila na čast sv. Florijanu, da bi nas varval časnega in večnega ognja. Tudi butare cvetne nedelje so pomagale, če se je bližala huda ura. Iz blagoslovljenih leskovih palic pa so napravili križce, jih nataknili po vseh njivah, kot obrambo proti toči. Enako so bili ti križci pribiti tudi na vseh hlevskih vratih, naj so bile konjske, goveje ovčje ali prašičje, da bi Bog obvaroval živino pri zdravlju.

Po skromnem kosilu (zajtrka itak ni bilo), je vzela mama pisano okroglo »korbo« (jerbas) položila vanjo snažen prt. Veliki kolač je zavzel glavno mesto v njej, ob strani je naložila pleče, šunko, klobase, hren in kruh, v okroglo odprtino kolača pa po-barvana jajca, da se ne zmečkajo. Vse to je prekrila z drugim snažnim prtom, katerega je pokrila še s tretjim pisanim prtom, ki je segal preko celega jerbasa. V stari, škripajoči omari je poiskala lep pisan svitek, ki je bil samo za ta dan narejen, si ga nadel na glavo, nato pa si je z lahkoto nadel še težko košaro, ki jo je nosila, ne da bi jo držala, ker roke je imela v bokih.

Lepo je bilo gledati žene ali brhka dekleta, ko so nosile žegen v tesnih žametnih kočmajkah in širokim spodrecanim krilom.

Velika noč. Pri nas smo imeli Vstajenje v nedeljo, ponekod pa tudi že v soboto zvečer. Ko so utihnile »raglje«, pa se je oglašil zvon v spremstvu »štukov« (možnarjev) z svojo slavnostno povzdigujočo pesmijo, da je odmevalo od brda do brda.

Zjutraj zarana smo odšli v cerkev k sv. maši nakar smo se uvrstili v slavnostno procesijo, mladež pod vodstvom učiteljev in učiteljic, ki so takrat smatrali za svojo dolžnost udeleževati se cerkvenih obredov in dajati lep zgled šolski mladini.

Nebo so nosili možje s plešami, pod njim župnik, ki je držal v rokah vstajajočega Gospoda, v spremstvu ministrantov, ob strani pa je šla častna straža orožnikov, ki so nosili na glavi »piklhavbe« (čelade z konico). Banderi so nosili postavni mladenci s šopki na prsih. Bila je težka reč, dvigniti bandero iz ležeče lege v pokončni stav. Najhujše je bilo, če je šla procesija med sadnimi vrtovi. Če si le malo oplazil z banderom po veji, so te nosile po čeljustih vaške »rekovnice« (klepetulje) za hrbtom, češ, ali ne bi bilo boljše, da bi nosil bandero onjav kot pa ta.

Po opravljenih obredih pa so se ljudje hitro razšli na domove (menda se jim je žegna luščalo), za nas mladež je to držalo prav gotovo. Slavnostno je mati postavila jerbas na mizo vzela iz stare omare lesen krožnik katerega starost ne bom ugotavljal, kar pomnim smo ga imeli, pri hiši, ga obrisala in ga izročila očetu.

Spoštljivo je oče jemal iz jerbasa božje dobrote, na katerih so se pasle naše oči, in rezal kose kolača in mesa. Brat Miha je ostrgal vrhno kožico blagoslovljenega hrena, mati ga je naribala mu dodala jajc, olja in kisa. Odpadke od jajc in hrena pa smo potrosili okrog hiše da se s tem obvarujemo strupenih kač. Med tem časom je mati napravila kavo, (drugače smo jedli prežganko), oče pa je slovesno začel moliti angelsko češčenje pa še v čast Kristusovemu »gor« vstajenju, in ko je odjeknil zadnji »Amen«, je bilo konec strogega posta.

Strogo pa je bilo zabranjeno zavžiti na tešče jed, ki ni bila blagoslovljena, tudi kave ne! Bog obvaruj, sicer bi dobili »krče« in »mora« bi nas tlačila. Samo grizljaj žegna in vseh te urokov si bil prost.

Tudi živina je dobila košček blagoslovljenega kruha, vsi od konja, goveda, ovac, prašičev pa do psa, samo maček ne, ker ima baje »hudiča« v repu. Pa ni bil nič užaljen, ker mu je nežegnano tudi dišalo.

Tako dobro razpoložene nas je naša častljiva javorjeva miza po hudem postu videla samo enkrat na leto, in kdor še nikoli ni bil lačen, itak ne ve kako diši jed, če se človek dalj časa posti. Tistim zdravim, ki jim danes jed ne diši, je najboljši recept »strogi post«. Kar prav je zapisal Simon Gregorčič v svoji pesmi, »Siromaku«:

»Kdor kruha nabranega ne je, ni skusil sirotinja, kaj je trpljenje on ne ve, on ne pozna življenja. (Dalje prihodnjič)

N. V. GOGOLJ: *Majska noč ali utopljenka*

Sonce zahaja, večer bliža se, pridi k meni, moje srčece!

»Že vidim, da je moja jasnooka krasotica trdno zaspala,« je dejal kozak, ko je končal svojo pesem in se približal oknu. »Galja! Galja! Ali spiš ali se mi nočeš prikazati? Se pač bojiš, da bi nas kdo ne zagledal, ali pa ne želiš izpostaviti svojega lica mrazu? Ne boj se, nikogar ni, večer pa je topel. Pa četudi bi se kdo prikazal, zavijem te v svojo suknjo, zamotam v svoj pas, zakrijem ti s svojimi rokami lice — in nihče naju ne bo videl. In če zabrije hladna sapa, te pritiskem bliže k svojemu srcu, te ogrejem s svojimi poljubi, ti nadenem na beli nožici svojo toplo čepico, srčece moje, biser moj! Vsaj za hip se prikaži, podaj mi skozi okno svojo belo ročico... Ne, ti ne spiš, ošabnica,« je sklenil svoje prošnje z glasom človeka, ki ga je sram, da je bil ponižan, »zahotelo se ti je, da se iz mene norčuješ — zbogom, zdrava ostani!«

Obrnil se je stran, pomaknil kučmo na uho in ponosno odšel, tiho prebirajoč strune na banduri. Medtem se je zasukala lesena kljuka na vratih, vrata so se škripaje odprla in deklica, ki ji je bilo sedemnajst let, je stopila čez prag, ovita v večerno me-

glo. Plaho se je ogledovala na vse strani in ni spustila lesene kljuke. V poljasnem somraku so prijazno kakor zvezde blestele njene oči, ogrlica iz rdečih korald se ji je svetila okoli vratu, orlovskim očem mladenciča pa tudi ni ušla rdečica, ki je sramežljivo zagorela na dekličevih licih.

»Kakšen nepočakljivec si!« je zašepetala, »precej se ujeziš. Zakaj prihajaš v takem času? Po ulicah se klatio ljudje kar v tolpah... Vsa se tresem...«

»Ne boj se, moj rdeči maklenček! Pritisni se krepkeje k meni,« je govoril fant, ki jo je objel, snel banduro, ki mu je na dolgem jermenu visela okoli vratu, in sedel zraven dekleta na prag bajte. »Saj veš, kako hudo mi je po tebi, če te ne vidim.«

»Veš, kaj me skrbi?« ga je prekinila deklica, ki je zamišljeno uprla svoje oči vanj. »Vse mi nekaj pravi, da se odslej ne bova več tako pogosto videla. Naši ljudje so zlobni, dekleta mi zavidajo, fantje pa... Opažam, da zadnje čase celo mati strože pazi name. Priznati moram, da mi je pri tujih ljudeh bilo veseleje.«

Pri teh besedah je njeno lice lahno zadržetalo v otožni boli.

»Komaj dva meseca si doma in že se ti toži po drugih. Morebiti si se naveličala tudi mene?«

»Tebe? Tebe pa že ne,« se je deklica nasmehnila. »Ljubim te, moj črnolasi kozak! Ljubim tvoje kostanjevorjave oči in, če me

pogledaš z njimi, se mi duša zasmee, da mi je dobro in veselo; ljubim te, ko prijazno vihaš svoje črne brke in poješ ter brnkaš na banduri, idoč po cesti — veselje te je poslušati.«

»Ti moja Galja!« je vzkliknil fant, jo poljubljal in prižemal k sebi.

»Stoj! Dosti je, Levko! Povej rajši, ali si govoril z očetom?«

»Kaj?« je dejal, kakor da se je prebudil. »Da te hočem poročiti? Da, povedal sem mu.« Te besede pa so se žalostno glasile.

»In kaj je dejal?«

»Z njim se ni meniti. Stari lišjak se je po svoji navadi naredil neumnega. Nič ne sliši in me zmerja, zakaj kolovratim sam Bog vedi kod povsod in norim pa vasujem s fanti. Ne bodi žalostna, Galja! Dam ti svojo kozaško besedo, da ga bom pregovoril.«

»Treba ti je reči samo besedo, Levko, in vse bo po tvojem. Vem iz lastne skušnje: kolikokrat bi se ti rada uprla, ti pa rečeš samo besedo, pa moram, hočem nočem, storiti, kar želiš. Glej, glej,« je nadaljevala, mu položila glavo na ramo in uprla oči v brezmejno sinje toplo ukrajinsko nebo, ki je zdolaj bilo zastrto s kodravimi česnjevim vejami. »Glej, tam v dalji blesketajo zvezdice: prva, druga, tretja, četrta, peta...«

(Dalje prihodnjič)

Pri nas na Koroškem

(Nadaljevanje s 4. strani)

zaradi neke napake tudi zavora ni dobro delovala — in trčila sta avto in vlak, pri čemer je avto poginilo 15–20 metrov daleč v jarek. Avto je bil popolnoma uničen, tri poškodovane žrtve pa so reševali iz ruševin sprevedniki, potniki in mimoidoči. Na lice mesta so seveda takoj poklicali zdravnika, duhovnika, komisijo in rešilni voz, ki je ponesrečence prepeljal v celovško bolnico. Najhuje je prizadeta bolna mati. Čudež je, da ni bilo pri tako strašnem padcu, pod zmečkanim vozom smrtnih žrtev.

Želimo vsem skorajšnje okrevanje, Bog pa jim daj tolažbe in moči v tej hudi preizkušnji. Vsi z njimi sočustvujemo.

ST. JURIJ NA STRMCU (Misijon in še kaj)

Oglašamo se tudi iz našega lepega kraja nad Vrbo, v bližini Beljaka, na višini približno uro hoda od Vrbskega jezera. Vsako leto nas obišče mnogo letoviščanjev iz najrazličnejših delov sveta, kajti od nas se odpira krasen razgled na vse strani. Pod nami se širi Vrbsko jezero, malo dalje stran se blešči Baško jezero, vidimo pa tudi mesti Celovec in Beljak. V lepih dnevih pa seže pogled celo do Sv. Višarj. Po dobri poldrugi uri hoda pa na drugi strani pridete do Osojskega jezera, kjer stoji starodavna samostanska cerkev z grobom poljskega kralja Boleslava, ki ga opeva Anton Aškerc v svoji pesmi »Mutek Osojski«. Z vzpenjačo pa lahko povzpnete na visoko Osojščico, od koder se tudi nudi krasen razgled po vsej Koroški.

Pa tudi pri nas imamo ogleda vredne zanimivosti. Še stoji Drabosnjakova hiša oziroma »paštva«, v kateri je kmetič in pesnik Šuštar Drabosnjak svoje »rajme« zlagal. Imamo tudi lepo cerkev, ki jo vsi občudujejo. V tej hiši božji vsako nedeljo molimo in poslušamo božjo besedo in pojemo tudi v domači materni govorici.

Minuli mesec smo imeli sv. misijon, ki so ga z veliko gorečnostjo opravljali mil. g. kanonik Aleš Zechner. Vsako jutro in večer so oznanjali božjo besedo v obeh deželnih jeziki, številni farani so se udeleževali obojnih pridig ter prejeli sv. zakramente. Nekateri so pa žal preslišali glas misijonskega zvona ter zamudili čas obiskanja milosti. Iskreno se zahvaljujemo požrtvovalnemu gospodu kanoniku za ves trud pri težkem misijonskem delu, prav tako pa se zahvaljujemo tudi našemu domačemu gospodu župniku, da nam je s prireditvijo misijona pripomogel, da se je obilje milosti razlilo nad našo faro. Bog daj, da bi njuno prizadevanje rodilo obilne sadove.

Sv. misijon smo zaključili s slovesno službo božjo, pri katerem so ubrano prepevali domači pevci pod vodstvom novega organista. Sledila je procesija z Najsvetejšim ter posvetitev presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu. Za konec pa smo iz dna duše zapeli »Tedeum«. V ponedeljek je bil Marijin praznik in ob tej priložnosti so že imeli pete litanijske Matere Ibožje.

Že sedaj pa vas vse vabimo na praznik našega farnega patrona sv. Jurija na letošelo nedeljo. Pri tem seveda — po starodavnem običaju — ne bo manjkala »čisava župa«.

SELE

(† Sp. Jugova mati Elizabeta Oraž)

Dan sedmih žalosti Device Marije v petek 13. aprila je bil za Sp. Jugovo družino in širno sorodstvo res žalosten dan. V dolgem sprevedu so spremili blago mater na zadnji poti. Mati Elizabeta je v srečnem zakonu dala življenje štirinajstim otrokom,

in svojemu narodu gre, da se spočije od svojega truda in prejme od Boga zasluženo plačilo. Pogrebne obrede je opravil, zaradi obolenja obeh domačih dušnih pastirjev, plajberški gospod provizor Franc Jančar, ki ga veže prijateljstvo do Jugove družine še iz let njegovega kaplanovanja v Selah.

Blago, ponižno Jugovo mamo bomo ohranili v trajnem spominu.

Sobota v gospodinjski šoli

To je dan največjega dela. Vsej hiši je treba dati lepo lice. Kar zjutraj se nas en oddelek spravi nad hodnik. Z omeli jih pometemo, s posebnimi nehkimi metlami obrišemo prah, nato zabrni stroj in jih zgleda, da se svetijo. Tako tudi stopnice, ki jih je mnogo, kajti hiša je dvonadstropna. Spalnice temeljito prezračimo, postelje, nočne omarice in tla. Vse mora biti tip top. Lep je pogled na vezene pregrinjale, vsakemu gostu so všeč.

Tudi šolsko sobo uredimo že po dopoldanskem pouku, ker popoldne nas vsakih štirinajst dni gospod profesor uvaja v domo-

Osi na zaključno prireditev gospodinjske šole v Št. Rupertu!

Vsi, ki se zanimате za kuharsko in šiviljsko razstavo ter odrsko prireditev, pridite na belo nedeljo, dne 29. aprila 1962 v Št. Rupert pri Velikovcu.

Prisrčno vabijo gojenke gospodinjske šole ob zaključku tečaja. Odrska predstava bo za oddaljene goste ob pol 2. uri popoldne, za bližnje pa ob 4. uri popoldne. Igrali bomo Mlakarjevo fantastično igro »Vragova smola« v petih dejanjih.

od katerih jih živi še polovica. Šest jih je umrlo v krstni nedolžnosti, eden pa kot fant v vojnih letih, tudi moža Miha je izgubila pred enainvajsetimi leti. S svojimi otroki je kmetovala dalje, jih lepo vzgojila in hčerke v teku let eno za drugo oddala poštenim snubcem. Ko si je najmlajši sin Mirko izbral življenjsko družico in prevzel posestvo, se je podala v prevzitek. A tudi sedaj delavne roke skrbne matere niso mirovale, pomagala je, kjer koli je mogla. Zadnja leta je rada menjala svoje bivanje. Či ni bila doma, je bila pri hčeri v Borovljah. Njen prihod je bil za otroke vesel dogodek. Pokojna se je ravnala po starem geslu »Moli in delaj«, bila je globoko verna, njeno veselje je bila vsakdanja sv. maša. Svojo moč pa je zjemala iz pogostega prejemanja sv. zakramentov. Zato je bil tudi odhod s tega sveta dobro pripravljen in miren.

Na zemljišču je pokojni mož že med prvo vojno postavil majhno kapelico s kipom 13. postaje križevega pota. Žalostno Mater božjo je rajna zaupno častila, podoba krasila in kakor vsa leta tudi letos naročila za ovetni petek mašo na čast Devici Mariji sedmih žalosti. Ni se je pač več udeležila v cerkvi, marveč jo že obhajala v družbi nebeške Matere.

Kot zavedna Slovenka je morala med preteklo vojno mnogo prestati. Zaprla so jo z družino in vtaknili v mokrotno klet v šoli, njo pa še potem zaprla v Celovcu.

Pogreb je bil spreved kmečke matere, ki po mnogih žrtvah in trpljenju zvesta veri

znanstvo. To so za nas zanimive in kaj prijetne ure.

V kuhinji je pa sobota dan čiščenja in pripravljanja za nedeljo. Vse predale pretaknemo in uredimo. Umijemo mize in kuhinjske predalnice ter omare. Po obedu pomijemo in uredimo posodo in pribor.

Naš jedilnik pa obsega ta dan tudi močnate jedi in vkuho za nedeljsko juho in pravo zelenjavo, da izostane lupljenje in čiščenje na Gospodov dan. Pogosto pečemo naročeno pecivo, da se iz kuhinje širi prijeten duh.

Zvečer je pa duhovna priprava za nedeljo. Preberemo evangelij, molimo rožni venec in poskrbimo vse potrebno za liturgično sv. mašo. Naučimo se mašne pesmi in se pogovorimo, kako bomo preživele nedeljo ali praznik. Za življenje se učimo tudi versko živeti.

Ana Auprich,

gojenka Kmetijsko-gosp. šole v Št. Jakobu

Športni kotiček NOGOMET

Št. Janž : Poreče 5:1 (1:0)

Po visoki zmagi v zadnji prvenstveni tekmi je šentjanska enajstorka doživela prav tako visok poraz v Porečah.

Domače moštvo je začelo igro z izrednim polem, tako da je že v prvih minutah doseglo vodilni gol in resneje poškodovano tri najbolj nevarne napadalce iz Št. Janža. Tekmo je slabo sodil sodnik, ki so ga izbrali iz publike, ker se pravi »mojster piščalke« ni pojavil na igrišču. Po divjem uvodu je šentjansko moštvo uredilo svoje vrste in omagalo šele na koncu tekme, ko je bil že skoraj vsak igralec več ali manj poškodovan. Kako je igralo moštvo iz Poreča, priča dejstvo, da sta po tekmi morala iskati dva igralca Št. Janža zdravniške pomoči. Šicer pa šentjanska enajstorka še zdaleč ni ponovila odlične igre, kakršno smo videli v srečanju proti Kotmari vesi. Veliko premajhna samozavest in borbenost sta v veliki meri botrovali številčno res nekoliko previsokemu porazu.

MALI OGLASI

SADNA DREVESCA in ribizelj dobite v drevesnici MARKO POLZER, Št. Vid v Podjuni — Št. Veit i. J.

HISICO z zemljiščem proti časovni ali doživljenjski renti iščem. Ponudbe pod geslom »Oberlehrer 252.154« na Oesterreichische Werbegesellschaft, Klagenfurt.

ENONADSTROPNA HIŠA z dvoriščem gospodarsko stavbo, prazno, v Pliberku, naprodaj za 120.000 šil. Pišite na naslov: Mikula, Klagenfurt, Billrothstrasse 6.

KULTURNI OBZORNIK

GETULIO RAZSTAVLJA V GALERIJ 61

„Galerija 61“ je tokrat pripravila predstavo, ki je v vsakem oziru neobičajna. Predstavila nam je simpatičnega 23-letnega Italijana Getulio in njegova dela. So to kovinske plošče (aluminij in jeklo), ki jih Getulio obdeluje z mehaničnimi sredstvi, ponajveč s stružnico, pri čemer zna dati kovinski ploskvi povsem nov izraz. Spočetka se zdi opazovalcu stvar tuja, toda ob razmišljanju ogleddovanju pa vendar pride do novih spoznanj.

Umetnik sam — ki ga v katalogu predstavlja celovški publiki dr. Zoran Kržišnik, direktor Moderne galerije v Ljubljani — označuje svoje delo kot „beg iz običajnosti, konvencionalnosti, ki obremenjuje slikarstvo.“ Umetnikov namen je, učinkovati na oko opazovalca neposredno z estetskimi vrednotami, ki jih more zvabiti iz obdelane kovine. Ustvariti hoče prazen prostor, očičen vse literarne ali točneje pripovedovalne navlake, ki prepreda slikarstvo, od tradicionalnega pa do najmodernejšega. „Vedno je v ozadju nekova zgodba. Vendar ta očičen prostor ne sme ostati prazen, ampak naj nudi opazovalcu možnost, da si v njem z lastno domisljijo ostvarja svoj lastni svet. Prav zaradi tega moje plošče žive samo v zvezi z opazovalcem, brez njega bi bilo moje delo mrtvo,“ nam je dejal umetnik.

Kakor je ta razstava nenavadna že po svojem predmetu — obdelane kovinske plošče — ter po umetnikovi nazorih, pa se ob opazovanju zanimivih likov, ki jih je stružnica vrezala v blesteče kovinske ploskve, prelivajoče se v čudovitih barvah, v človeku porodi spoznanje, da je ustvarjeni svet, snov, vendarle neizčrpna in svojih množestevilnih izraznih oblikah. Treba jih je le znati odkriti. In eno tako novo lastnost nam na originalen način odkriva Getulio. a. l.

Filmska ocena

Bistrica v Rožni. — Sobota, 21. 4.: Nachtwahe (Ia++). — Nedelja, 22. 4.: 12 Mädchen und 1 Mann (III). — Ljubzenska in kriminalna zgodba s krasnimi naravnimi posnetki. — Ponedeljek, 23. 4.: Meine Nichte tut das nicht (II). — Veseloliga z mnogimi popevkami. — Sreda, 25. 4.: Fuzzy raumt auf (III). — Film z divjega zapada.

Borovlje. — Sobota, 21. 4.: Frau Irene Besser (IVa). — Mož, ki se pozno vrne iz ujetništva, najde svojo ženo kot kraljico neke velike trgovine. S premislekom! — Nedelja, 22. 4.: Schlagerrevue 1962 (IV). — Film z mnogimi popevkami. — Ponedeljek, 23. 4.: Unter Ausschluss der Öffentlichkeit (IVa). — Kriminalni film. S premislekom. Torek, 24. 4.: Der Korsar vom roten Halbmond (IVa). — Pustolovski film. — Četrtek, 26. 4.: Frankenstein's Tochter (IVb). — Iz raznih mrtvecev sestavljajo človeka in mu vsadijo možgane nekega dekleta. Neokusen film, z resnim premislekom.

Dobla ves. — Sobota in nedelja, 21. in 22. 4.: Das Schweigen im Walde (III). — Film po znamenit gangster romanu s krasnimi posnetki. — Ponedeljek, 23. 4.: Schlagerrevue (IIIa). — Film z mnogimi popevkami, a brezmiselno vsebino. — Sreda, 25. 4.: Sturm über dem Nil (III). — Pustolovski film o vstaji divjih plemen v Sudanu. Mlad angleški oficir, ki je veljal za strahopetca, se izkaže kot junak.

Pliberk. — Sobota, 21. 4.: Mein Schwert für den König (III). — Pustolovski film ki se dogaja v 17. stoletju. — Ponedeljek, 22. 4.: Schwarzwälder Kirsch (III). — Dolgočasna zgodba o zamenjavi dveh deklet. — Sreda, 25. 4.: Der Coyote reitet wieder (IV).

Sinča ves. — Sobota, 21. 4.: Blaue Nächte (III). — Ljubzenska veseloliga. — Nedelja, 22. 4.: Mein Schulfreund (III+). — Tragično-komična zgodba o nekem pismonožu, ki je bil za časa vojne proglašen za slabomnogu in ima pozneje mnogo truda, da doseže priznanje za normalnega človeka. — Torek, 23. 4.: Die Abenteuer des Grafen Bobby (IVa). — Grof Bobby mora preobčlen v žensko spremljati bogato dekle in si jo končno pridobi za ženo. — Sreda in četrtek, 25. in 26. 4.: Hügel des Schreckens (IV). — Vohunski film iz druge svetovne vojne, ki se dogaja v Grčiji. — Petek in sobota, 27. in 28. 4.: Arzt ohne Gewissen (IVb). — Zločinski zdravnik mori „manjvredne ljudi“ in jih uporablja v znanstvene namene s tem, da presaja njih srce. Film, ki je prepojen z nacistično miselnostjo, z resnim premislekom!

Št. Jakob v Rožu. — Sobota, 21. 4.: Herodes, Blut über Jerusalem (IV). — Ljubosumna komedija svetopisemskega kralja Heroda. — Nedelja, 22. 4.: Heimat deine Lieder (IIa). — Domovinski film. — Ponedeljek, 23. 4.: Weisser Holunder (III). — Muzikalna veseloliga. — Sreda, 25. 4.: Himmel in Flammen (IV). — Italijanski vojni film.

SLOVENSKE ODDAJE V RADIU

NEDELJA, 22. 4.: 7.30 Velikonočna aleluja! — PONEDELJEK, 23. 4.: 7.30 S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo. — TOREK, 24. 4.: 14.15 Poročila, objave. — Bolje je paziti kot zdraviti se. — SREDA, 25. 4.: 14.15 Poročila, objave. — Kar želite, zaigramo. — ČETRTEK, 26. 4.: 14.15 Poročila, objave. — Otrci, poslušajte! — PETEK, 27. 4.: 14.15 Poročila, objave. — Z mikrofonom na obisku... — SOBOTA, 28. 4.: 9.00–10.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca. — NEDELJA, 29. 4.: 07.30 Duhovni nagovor. — S pesmijo in glasbo pozdravljamo in voščimo.

Im Frühling

kommt es darauf an, den Körper von Winterschlacken zu befreien und die Kräfte zu aktivieren. Gönnen Sie sich deshalb rechtzeitig Zusatzkräfte durch eine Kur mit Klosterfrau-Aktiv-Kapseln, um den Frühling beschwingt zu genießen.

Sie schöpfen damit zusätzliche Kräfte aus dem „Jungbrunnen der Natur“, denn Klosterfrau-Aktiv-Kapseln vereinen in sich die konzentrierten Wirkstoffe aus Knoblauch und Weizenkeimöl. Beginnen Sie noch heute Ihre Frühjahrskur.

Klosterfrau Aktiv KAPSELN

nach Dr. Drechsel

Izredno lepo blago za pomladanske obleke

dobite v zelo modernih eksportnih vzorcih,

katero ima v Celovcu naprodaj edinole

znana domača tvrdka

Textil Janesch

= DAS HAUS DER GUTEN QUALITÄT =

KLAGENFURT VÖLKERMARKTERPLATZ 1

TEL. 27-90

Dr. Franc Šelula, Rim:

Prestol križa...

Apostol in evangelist Janez — očesna priča Jezusove obsodbe in smrti — najlepše opisuje ustoličenje Jezusa Kristusa kot kralja judovskega in Kralja vesoljstva v popisovanju Njegovega trpljenja. Dvanajstkrat se povrne na idejo kralja v zgodbi Odršenikove obsodbe in smrti na križu, da bi tako na poseben način poudaril kraljevsko dostojanstvo trpečega Zveličarja v smislu napovedovanj sv. pisma stare zaveze.

JEZUS PRED SODIŠČEM

Sovraštvo velikih duhovnikov do Jezusa Kristusa je doseglo višek. Posrečilo se jim je, da so ga s pomočjo Judeža Iskarijota ugrabili, ne da bi pri ljudstvu zbudili posebno vznemirjanje. Ukazali so ga pripeljati pred veliko zbor ali sinedrij, najvišje judovsko sodišče v Jeruzalemu. Ponoči so ga sodili in obsodili na smrt, ker je pred velikim zborom priznal, da je on Mesija in Sin božji, kakor ga napovedujejo pisma.

Toda, kako izvesti smrtno obsodbo?

Resnični gospodarji Jeruzalema so tedaj bili Rimljani. Judje niso smeli izvršiti nobene smrtno obsodbe, ne da bi jo potrdil rimski upravitelj. Slo je torej za to, kako prepričati rimskega oskrbnika, da bi potrdil Jezusovo smrtno obsodbo.

Na dva načina bi mogli uresničiti svojo namero: ali, da bi povabili rimski magistrat, naj zaupajoč nepristranosti sinedrija sprejme zaključke sodne obravnave; ali pa, da bi postavili obtoženca pred sodišče rimskega upravitelja in tamkaj začeli novo obravnavo.

V svoji zvižčnosti so se odločili za drugi način.

Uvideli so, da bi Pilat težko odobril njihovo smrtno obsodbo. Slonela je namreč na čisto verskih razlogih. Utegnil bi raziskovati, če so obtožbe resnične, ali so pri obravnavi zakonito postopali, če verski razlogi morda niso le krinka za osebno sovraštvo ali zavist in podobno. Torej nel

Veliki duhovniki so torej računajoč s slabo stranjo Rimljanov sklenili, da predstavijo obtoženca Pilatu kot nevarnega političnega agitatorja in povzročitelja uporov proti rimski oblasti. Tudi ljudstvo bodo o tem poučili in naščuvali proti Jezusu. Po tej poti so bili gotovi, da bodo tudi pri Pilatu dosegli smrtno obsodbo. Če bi Judje smeli kaznovati s smrtjo, bi bil Jezus kamnan; če bi pa dosegli smrtno obsodbo pri Rimljanih, bi pa po rimskih predpisih bil žran, kar se je judovskim voditeljem zdelo še bolj imenitno.

Gotovo, da bodo uspeli v svoji nameri, so Jezusa zvezanega peljali k Pilatu. Evangelist Janez opozori na čas važnega dogodka: »Bilo je zgodaj zjutraj« (Jan 18, 28). Moralo je biti med peto in šesto uro zjutraj.

JEZUS PRED PILATOM

Pretonij ali sedež rimskega sodnika je bil tedaj po vsej verjetnosti v trdnjavi Antoniji na severozapadni strani templja. Z lahkoto so ga namreč premeščali po potrebi in prilikah. Evangelist Janez pa poleg časa hoče natanko povedati tudi kraj, kjer se je vršila ta edinstvena sodba. Omenja »lithostrotos« ali z raznimi igrami in vzorci porisan pod, ki se hebrejsko imenuje »gabbata«, t. j. vzvišen prostor. Služil je rimskim vojakom, da so v prostem času igrali razne igre. Med drugimi je tudi vzorec podoben trnjevi kroni. Možno je, da so vojaki od tam dobili idejo za trnjevo krono. Starinoslovci so ta pod odkrili v trdnjavi Antoniji.

Ko so Pilata opozorili, da zunaj pretonija stoje Judje z obtožencem Jezusom, je stopil ven in vprašal: »Kakšno tožbo imate zoper tega človeka?« Odgovorili so mu: »Ko bi ta ne bil hudodelec, bi ti ga ne bili izročili.«

S tem odgovorom so hoteli pridobiti Pilata na svojo stran, da bi verjel njihovim obtožbam in potrdil sodbo velikega zbora. Skratka, prepričan naj bi bil, da je Jezus smrti vreden hudodelec.

Pilat pa je razumel, da gre za judovske verske zadeve, v katere se ni rad vtikal. Zato jim je rekel: »Vzemite ga vi in ga sodite po vašem zakonu.« To pomeni, naj bi ga sodili po njihovih zakonih, ne da bi ga obsodili na smrt. Toda prav to je bila za Jude najbolj kočljiva zadeva. Zato so odgovorili: »Mi ne smemo nikogar usmrtiti.« S tem so posredno dali vedeti Pilatu, da za

Jezusa zahtevajo smrtno kazen, katere pa sinedrij ne sme izvršiti, če je ne potrdi rimska oblast.

Začela se je torej nova obravnavo pred civilno oblastjo. Pilat pa poprej nikoli ni videl Jezusa, morda tudi ne slišal o njem. Zato ga je bilo treba tožiti s takšnimi dokazi, ki bodo sodnika vznemirili. Začeli so ga obtoževati: »Tega smo našli, da zapeljuje naš narod in brani cesarju davke dajati in pravi, da je on Kristus (Mesija) kralj« (Lk 23, 2). Obtožba je torej popolnoma političnega značaja; Jezusa predstavljajo magistralnemu sodniku kot političnega revolucionarja, ki velja pred ljudstvom kot narodni heroj, politični kralj-mesija.

Pilat je razumel, da so Judje pred njegovim sodiščem obtožnico politično pobarvali. S tem pa je tudi razumel, da je obtoženec v resnici nedolžen. Judje ga hočejo usmrtiti le iz zavisti. Vendar obravnave ni smel odkloniti. Obtožnica je slonela na zelo nevarni snovi.

Kot predstavnik cesarja ni smel prezreti obtožbe, ki dolži nekoga, da je delal proti državni oblasti. Če bi to storil, bi ga Judje lahko tožili v Rim, da je popustljiv in da se ne briga, da bi zatrl rimski oblasti nasprotna in uporna politična gibanja v Palestini. To bi pa utegnilo biti zanj nevarno.

Odločil se je za sodno obravnavo, v kateri naj bi bil razkrinkal lažnive tožilce — vsaj tako je upal —, obenem pa pokazal, da je budni čuvar cesarskega ugleda.

MESIJAS KRALJ IN NJEGOVO KRALJSTVO

Pilat je torej začel z zasliševanjem Jezusa. S svojimi vprašanji je povzročil, da je Jezus jasno izpovedal, da je Mesija in Kralj.

Tej izpovedi sledi pozneje kronanje, čeprav s trnjevo krono, in čiščenje Jezusa kot kralja v škrlatnem plašču, končno pa ustoličenje na križu...

Jezusa so medtem pripeljali v pretorij in Pilat ga je vprašal: »Ti si judovski kralj?«

V Pilatovih ustih je imel izraz »judovski kralj« dvojni pomen. Pilat je hotel vedeti, ali je Jezus kralj judovski v onem nadsvetnem ali božanskem smislu, kakor ga pogosto opisujejo spisi njegovega naroda; ali pa je judovski kralj, kakor je bil Numa Pompilijs mekoč kralj Rimljanov in Herod Antipater še pred kratkim kralj v Palestini. Z drugimi besedami: ali je Jezus kralj nevidnega in idealnega, ali vidnega in materialnega sveta.

Jezus je odgovoril: »Ali praviš to sam od sebe ali so ti o meni drugi povedali?«

Pilat je po tem odgovoru razumel, da je tudi Jezus imel v mislih dvojni pomen »judovskega kralja«. Jezusovo vprašanje pa ga je vznemirilo, ker ni dobil jasnega odgovora. Razbujen je odgovoril: »Sem mar jaz Jud? Tvoj narod in veliki duhovniki so te meni izročili. Kaj si storil?«

Na to drugo Pilatovo vprašanje Jezus govoreč o svojem kraljestvu posredno pove, da je Kralj v nadnaravnem smislu: »Moje kraljestvo ni od tega sveta; ko bi bilo moje kraljestvo od tega sveta, bi se moji služabniki bojevali, da bi ne bil izročen Judom; tako pa moje kraljestvo ni od tod.«

Pilat je bil nad temi besedami nemalo presenečen in, da bi si mogel biti na jasnem vsaj v eni stvari in v prepričanju, da bo Jezus brez dvoma negativno odgovoril, je znova vprašal: »Torej kralj si?«

Jezus pa je polno pritrdil in odgovoril: »Tako je, kralj sem.« K svojemu pritrdilnemu odgovoru pa je znova dodal pojasnilo: »Jaz sem za to rojen in sem za to prišel na svet, da spričam resnico. Vsak, kdor je iz resnice, posluša moj glas.«

Pilat je bil sedaj popolnoma prepričan, da je Jezus Kralj, toda Njegovo Kraljestvo ni novarno rimskemu cesarju.

Rimski pravici je bilo s tem zadoščeno, a kako zadovoljiti razjarjene Jude, ki so kar naprej vpili in zahtevali smrt za obtoženca. Večkrat je stopil ven in jim zagotavljal, da ne najde na Jezusu nobene krivde; oni pa so vedno bolj vpili in navajali nove obtožbe.

Poskušal jih je pomiriti tako, da bi jim Jezusa izpustil kot vsakoletno velikonočno darilo. »Ne,« so vpili znova, »izpusti nam Baraba, tega pa križaj!«

V Pilatu sta se borila dva svetova: pravica in politika.

(Dalje na 12. strani)

Ein frohes

Osterfest

wünscht allen
Kunden...

GOC KAUFHAUS forum
KLAGENFURT · Bahnhofstraße 37

Prelubi Uniegov Pet'r!

Lopu ta proš'm, kne zameri, či Ti šrib-jem, pa ta puzdrav'm čez hribe nu duhne, čez puole noše, čez zeliene poše. Da boš vedu, du'va Ti šribje, Ti pa kukor puviem, da s'm Lojz'na moti. Či bi sa na šlije le puzobuva pudšribat, bi Ti še misluv, da Ti je kok Terej šribov bol pa, či bi spvoznov, da sm' jaz, pa sa pudšribova ne bi bova, bi ma vohku uzmirjov za ta največi trepu.

M'ne je štam jesen šribov nehti an skurn šimfprief, sa pa ni pudšribov, zadeli, ku bi ga vohku tožuva, či bi vieduva, duva je. Vrgva sm ga kukor v ogij, zadelu, ku ni vriednu, da bi čvavek tok prief, brez imanu pod puštjanu strehu hronuv.

Petr, lopu si nam o taritvi prpuveduvov. Ku sm bova jaz mvoda, sm tuj pr pavreh trva. T'da je še tarajni Jurčk pud sušiv-nju nietuv. Biv je čudnu flavzast, je pa šov ane liepe Marički iz pradiva na jonku rep narajat — tacajt je pa cvejku zagurevu, je pa v's von, kor sa ga je v peči na rešjatu sušivu, zgvarov. Pva smo ga pa t'k drôž'le, da je klupe pubosov pa všov. Še h ižim ni prišuv. Par liet navrh je še uta — trnoča pугureva. Jaz še mom nekej prtov z dumoče tinčine, za Lojz'nu balu, Mvačn je, da bi ga vrage ne strgoli. S fabrike prt pa tk ne drži dovgu.

No Petr, zdaj šele viem, zakoj še nisi užejzen, nu pa, zakoj sa tk bujiš v svote iti. Du vejke noči sa pa le puflišej, pa puši anu zákej dečvu, da ti ne bo trebi uraka dovštjat. Ku boš petrad liet star somc, boju uraki še hujši. Žiana Ti bo namestu storeh krajtehov pa kurjakov skuхова ta pravega črnega kufeja, ku vsa buliezni prežjane. Še za ljubiezni je črn kufe.

Lojzn ženin je noma ži naradu prjasnc, na štiri rinke. No, či du anega udrieže, boju še pa triji drželi. Žegnanega bom pa jas njasva tri borti ukvole hiše, da bo žegn pa zdravje pr hiši, pa da mi lesica pa obh'kur pa pišat ne znoš'ta.

Vejka nuoč je ži pred durami. K'k sa ja veselim, či glih nemam novega gvonta. Nova bom pa t'da, ku bo Lojz'na ovset.

Na vejki patk zjutra pre, da bo sonce všovu, bomo z Lojzu pa ži po store šjaji šli

pu puoli ž'brat, pa z'mlu polub't, ku je biv v jo sveti križ zasajen. Na krstn'cu sa bom pa tuj v putuoci umiva, da sa mi koža pumvadi pa koka buliezni ne voti. Saj vieš, da na krstn'cu v putuoci žegnana voda tjače. Aj boš kej Ti šov h devetem hišam žegen jiest? Jaz ži pojdem, da bom moačna pa zdrava. Puvobm Ta na »krojce«, bom puticu spjakva, tk ku pa o Bužiču. Moku dubim s šmarjete, z dumočega mlina, urehe pa s Komlna. Ta kuplena moka tk nema nubenega žegna. Ti pa pisnke prnesi, da bomu tulčkali pa rolkali, pa še s šilingi sekoli. Gvišnu si zvu šic. Jas pa puvobm še znonku špelu z Gur, pa susedovu Trezulu. Lojzn ženin tuj pride, kor sa za vejki praznik jo šika; no, boš viduv, da bo prav ušnu. Še zapeli bomu, či kej pjat znoš, tistu ta storu:

Oj preluba mvoja Mica,
čuješ, k'k ti pvoje tica:
Ježš vmrv je, je vstav,
da nam je nebiesa dav!

Vieš, da bom tuj kries zažgova. Grmovda bo ži gureva, či glih je mvokra, ku nam Buoh pušilja štejku bajtarskega gnoju...

Anu vesjivu vejku nuoč pa vejku dračeh pisonk Ti želi, pa še enbart pravim, da pridil!

Mica — Lojz'na moti.

FRANZ SCHNABL

CELOVEC — KLAGENFURT

Bahnhofstrasse 38b

FURNIRJI

FUNDER · IN LEITGEB PLOŠČE

POHISTVENE OBLOGE

RAZLIČNE LETVE itd.

Mač reklame

Beseda »reklama« je francoskega izvora in pomeni toliko kot vabilo. Služi nam za to, da v čim prikupnejši in razumljivejši obliki ponudimo kupcem, ki si jih moramo šele pridobiti, blago za njih potrebe ali pa za potrebe, ki jih pri kupcih s pomočjo reklame šele vzbudimo.

V modernem gospodarstvu je reklama nujno potrebna in težko bi si bilo zamisliti današnje življenje brez nje.

Reklama pa ni pridobitev 20. stoletja, kakor nekateri mislijo, pač pa sega njen razvoj že v najstarejšo egipčansko, grško in rimsko dobo. Tako so n. pr. našli v

dežju, pa tudi obsežne knjige o reklamni so pričeli polniti police evropskih knjigarn. Še do večjega umetniškega razmaha pa je prišlo tedaj, ko so pričeli razpisovati razne natečaje za originalne lepake, izložbe, za svetlobno reklamo itd.

Pa tudi Amerika ni zaostala za Evropo v pogledu reklame, posebno Združene ameriške države, ki pa se je že pred desetletji precej razlikovala od evropske. Rodile so jo namreč ameriške gospodarske razmere, pravični industrijski razvoj in konkurenca. Izvedena je bila na izredno rafiniran način in je upoštevala vse možnosti učinka. Ni namreč opozarjala ljudi nase samo s tiskano besedo, kakor n. pr. v Evropi, pač pa s posebnimi kipi, zgradbami, stolpi itd. Razumljivo je, da je bila ta draga, kričeča reklama v večini slučajev izredno učinkovita.

Sedaj pa še nekaj o sredstvih, ki se jih je posluževala reklama v prejšnjih desetletjih in tudi še danes, seveda v izpopolnjeni obliki. Naj navedem samo glavno: časopisi in revije, lepaki in plakati, razstavljanje blaga v izložbenih oknih in na posebnih razstavah, kakor vzorčni velesejmi ali razstava sadja, vina, kmetijskih strojev itd., nadalje pošiljanje posebnih tiskovin s perspektivi, brezplačen ogled oziroma poskušanje blaga, pridobivanje kupcev s pomočjo agentov, potnikov, svetlobna reklama, kino-reklama, ter končno radijska in televizijska reklama.

Psihologija reklame, to je poseben nauk o vplivu raznih vabilnih sredstev in reklame, deli ta sredstva v dva dela:

a) v nosilce, to so prostori za plakativnost, za svetlobno reklamo, za kino, radijsko in televizijsko reklamo, časniki, revije in tako dalje in

b) v činitelje, kakor slika, pisava, jezik, vljudna postrežba kupcev pri nakupovanju, posebne nagrade in podobno.

Vsi ti činitelji lahko vplivajo s pomočjo svoje vsebine, na čute, kakor: zvok, luč, barva, okus; na misel in na obliko. S pomočjo svoje oblike vplivajo po številu, uređitvi, trajanju in spretnem aranžiranju, spreminjanju in prostorninskem velikostnem efektu.

Vabilno sredstvo skuša obrniti pozornost odjemalca nase. Čim bolj je učinkovito, tem hitreje doseže svoj cilj. Najučinkovitejša je pravzaprav cestna svetlobna reklama, ki prisili mimoidočega, da prebere raznobarvne napise in si ogleda slike, posebno če se od časa do časa ponavljajo in spreminjajo. Vprašanje pa je, ali taka reklama privleče človeka do tega, da si takoj ali vsaj v kratkem času nabavi priporočeni predmet. Vrsta psihičnih vplivov, ki nam jih skuša vsiliti reklamna slika ali napis, se namreč pred časom pretrga, to se pravi,

še preden nam vzbudi voljo, da si predmet nabavimo. Iz tega sledi, da morajo vabilna sredstva res učinkovito delovati na človekov spomin. To dejstvo danes močno upoštevata tako kino kot televizijska oziroma radijska reklama, ki privablja gledalce s svojimi razgibanimi, ponajvečkrat smešnimi filmskimi prizori.

Moderna reklama je danes vsestransko razgibana, raznovrstna in včasih tako originalna, da človek kar strmi nad človeško iznajdljivostjo. Tu vidiš kričečo našopirjeno reklamo, ki izredno vpliva na čute, ki estetsko ugodno učinkuje na čustva itd. Vsa vabilna sredstva so važna in jih zato ne smemo podcenjevati ali precejševati na škodo drugih. Važno je, da so navpogled kupcu ob pravem času in na pravem prostoru. Učinka kakšnega novega vabilnega sredstva zaradi njegove kompliciranosti ni mogoče naprej ugotoviti. Če n. pr. prvo, drugo ali tretje ne prinese zaželenih uspehov, jih je treba menjati toliko časa, dokler ne dosežemo prave stopnje učinka. Risar, ki se stavno bavi z reklamo, ve, kateri vabilni činitelji ob pravem času najbolj učinkujejo, in prav zato najdejo največkrat prav presenetljive nove oblike.

Moderna reklama, kakor: originalni plakati, časniški oglasi, kino in televizijska reklama so razmeroma draga vabilna sredstva, zato se jih poslužujejo predvsem močna trgovska in industrijska podjetja ter razne turistične ustanove, medtem ko je za detajlnega trgovca najvažnejše reklamno sredstvo izložba. Dobra izložbena dekoracija mora imeti vse prednosti, da pride razstavljeno blago prepričevalno do izraza,

Bog na križu

*Zdaj so oživele misli nate, Bog,
ki pripet na križ za naš vstis;
vse vesoljstvo v ranjenih rokah držiš,
grešna zemlja je podstavek Tvojih nog.*

*Nate mislimo v velikem tednu le —
ko je blizu zarja velike noči,
postnih spon, da človek se sprosti...
Spet bo v svetna jutra vriskalo srce!*

*Daj, da milost Tvoja zdaj nas prenovi,
da ne bo Tvoj križ osamljen v polju stal —
in, da vsak popotnik Ti pozdrav bo dal,
da nam odrešenja zarja ne zbledi!*

Milka Hartman

STADLER

Möbel

Pompejih vabila za obrtnike in gostilničarje, v katerih so na precej originalen način vzbujali pozornost popotnikov.

Še večji razmah pa je zavzela reklama v srednjem veku, v katerem so se obrtniki posluževali raznovrstnih izveškov. Tudi novi vek ni zaostajal v pospeševanju reklame, čeprav ne moremo govoriti o kakem posebnem napredku prav do pričetka 20. stoletja. Od tega časa dalje šele lahko govorimo o pravi reklamski umetnosti, ki se poslužuje vseh umetnostnih sredstev za učinek reklame in vseh izraznih sredstev za dosego tega cilja.

Pričenja se doba sistematičnega, lahko bi rekli znanstvenega proučevanja reklamnih učinkov na podlagi različnih izraznih sredstev. Spopolnitev litografije, fotolitografije in offseta je šele omogočila dobro reprodukcijo umetniškega originala. Prav tako sta prišla tudi do izraza originalna litografija in linolej. Tudi fotografija je zavzela svoje mesto v reklamni, posebno fotomontaža, ki skuša iz posameznih zrezanih kosov fotografij sestaviti učinkovito celoto. Važen odtenek reklame umetnosti je uporabna grafika.

Močno napredni so bili v pogledu reklame Nemci, ki so že leta 1908 ustanovili v Berlinu »Zvezo nemških reklamnih strokovnjakov«, ki je pričela izdajati revijo »Die Reklame«. V tej reviji so sodelovali prvovrstni risarji, likovni umetniki, arhitekti, fotografi in aranžerji. Nemški gospodarski krogi so bili navdušeni nad to zamisljo, zato so revijo močno podprli, da se je lahko razširila. Pa tudi v ostalih evropskih državah niso držali rok križem, posebno v Italiji, Franciji, Avstriji in Angliji. Pričelo se je medsebojno tekmovanje, razne strokovne revije so rasle kot gobe po

Klavdija, Pilatova žena

(Nadaljevanje s 3. strani)

Luč in tema se stopnjujeta v Klavdijini duši, ljubezen in trpljenje. Prejšnji večer je Pilat poslal nad Jezusa svoje vojsake, da so ga prijeli v nekem samotnem oljčnem vrtu, kjer je navadno molil.

Njen mož... Pilat! Po skrivnih hodnikih hiti Klavdija v Pretorij. A zakoni sodnijske palače so strogi. Niti tebi, Klavdija, ki si guvernerjeva žena, ni dovoljeno prestopiti tega praga. »Povišan pomeni križan!« reče bolečina v vihar njene duše. Ne, ne! On ne! Razbojnik, ubijalec, oni že! A on ne, on je nedolžen, on je njej življenje, se, luč.

Zopet je v svoji sobi. V bolečini trepeče njeno telo, vroče solze močijo mehke blazine.

Kdaj je prišel spanec? Padla je vanj kakor kamen v temne propade.

»... Sin človekov bo izdan v roke grešnikov... in ga bodo križali... Jaz sem luč sveta... Hodite, dokler je luč med vami, da vas tema ne preseneti!...«

Klavdija, kaj si videla v sanjah tega strašnega jutra? Morda Galilejca na križ pribitega, umirajočega v strašnih bolečinah? Ali v prah se drobeče skale, od mrtvih vstale, grozo in preplah krvnikov?

Bleda in tresoča se sedi Klavdija na postelji. Srce ji burno bije. Znova bo poskusila. Mora ga rešiti, pa četudi umrje. Čuj, kaj vpije nahujskana množica?

»Baraba, Baraba! Križaj ga! Križaj ga!« Samo rimski guverner lahko podpiše smrtno obsodbo!

Znova se Klavdija požene na pot, ki jo je pred dobro uro zaman prehodila. Sonce je sedaj že visoko na nebu, a ona ga ne vidi.

»Križaj ga! Križaj ga!« vpije množica in ti klici ji prebadajo srce, da se s težavo opoteka preko hodnikov. Zdi se ji, da bi bil tudi Pilat rešen, če bi lahko z njim govorila. A zaman, straže je ne pustijo vstopiti.

Gozd sulic se pomika proti njej. Skrije se za steber. Tedaj ga zagleda!

Ognjen v škrlatni plašč, s trsom v roki, s trnjevo krono na glavi, počasi stopa sredi razdivjanih vojakov. Ni več podoben človeku, obliče mu je opljuvano, okrvavljeno. Krvavi curki še vedno polzijo po licih in močijo tlak Pretorija. In vendar, koliko dostojanstva v njegovih drži. Za glavo višji od drugih, kljub razbičanim ramenom, ki so rahlo upognile njegovo postavo. Tedaj dvigne glavo, kakor da nekoga išče. Za hip se njegov pogled ustavi na Klavdiji, potem bega dalje. Sedaj se je ustavil. Kaj govori njegove oči? Tako sladko očita očee so, omehčale bi tudi najhujšega grešnika. Za seboj zasliši Klavdijo pritenjeno ihtenje. Ozre se. Ob steber se stiska mož, preprost mož, podoben ribičem iz Galileje. Obraz je skril v dlani in joče. Njega je pogledal Mesija. Skrivnostne globine se odkrivajo pred Klavdijo, a vendar se ji zdi, da jih razume. Ljubezen razume vse. Jezus je že mamo. Tedaj se Klavdija zgane; kri ponosne Rimljanke ji zaphuje po žilah. Gospodovalno

stopi pred centurijona, ki sledi Jezusu. Ukaže mu:

»Pojdi h guvernerju in mu reci: Nič ne imej s tem pravičnim, kajti veliko sem trpela danes v sanjah zaradi njega.«

Centurijon vidi njene solzne oči, trpeči izraz njenega obraza. Obrne se in vstopi v sodno dvorano. Približa se Pilatu in mu reče: »Tvoja žena pravi...«

Toda Pilat ne verjame v ženine sanje. Noče, ne more verjeti, več mu je oblast in ugled, ki ga ima pri Cezarju. Njemu se noče zameriti...

Strašna žalost se neizprosno bliža koncu. Pilat je Jezusa obsodil na smrt.

Ko je bilo vse končano in je tema pokrila zemljo, se Klavdija Procula ni ustrašila. Sedaj je marsikaj doumela in njena prihodnost je ni nič več vznemirjala. Vedela je, da je pred njo večnost.

Nič ne vemo, kaj se je potem zgodilo, kako je sprejela Pilata. Nekateri pravijo, da je šla proč od njega, ker ni mogla več gledati njegovih rok, ki si jih je zaman umil pred množico.

Pravijo tudi, da je tisočkrat in tisočkrat v svojem življenju ponavljala besede: »Trpel pod Poncijem Pilatom, križan bil in bil v grob položen...« Zdi se, da se je vrnila v Rim in tam srečala Pavla.

Apostol Pavel v svojem drugem pismu Timoteju, ko se od njega poslavlja, predno položi glavo pod rabljev meč, pravi: »Pozdravljajo te Eubol in Pudent, Lin in Klavdija...«

Klavdija Procula — žena Poncija Pilata? Morda. Z. P.

ADOLF CAMPIDELL

SLIKAR — ZLATAR — KIPAR

Prevzemam VSA POPRAVILA CERKVA

Predelava OKROGLIH TABERNAKLJEV

FEISTRITZ AN DER DRAU — KÄRNTEN

— TELEFON 248

INTERCONTINENTALE

ÖSTERREICHISCHE A. G.

ZA TRANSPORTE IN CELOTNI PROMET

Podružnica:

PODROŽČICA — ROSENBACH

Telefon 248 — Telex 04-530

Prevzem: vse vrste prevozov v tu- in inozemstvu ter jih izvršuje točno in poceni

Lepa

velikonočna darila

perilo
blago

pri

L. Maier

Klagenfurt, Alter Platz 35

MALI OGLAS

pred tri sto leti

Gospod Mackerl iz Nürnberga je leta 1640 delal reklamo za svoj poklic s temle oglasom:

»Izak Mackerl, brivec, lasuljar, šomošter, podkovač in steklar, brije in striže lase za dva krajcarja, in jih namaže brezplačno. Dela in krpa čevlje in škornje, pušča kri in rad nastavlja pijavke; uči na domu ples in lepo vedenje. Prodaja dišave vseh vrst, papir, slanike, lect, mišje pasti in druge užitke.«

Iz zgodovine rokavic

Rokavice so poznali že v starem veku. V Sredozemlju so jih našli prvič v egiptovskih kraljevskih grobnicah kot umetna azijska davčna darila iz časa pred letom 1300 pred Kristusom. Že takrat so rokavice služile za varstvo rok in prstov. Grški bajeslovni junak Odisej je našel po vrnitvi domov svojega starega očeta pri delu na vrtu; možakar je imel na rokah debele palčnike iz usnja, ki so varovali prste pred trnjem. Tudi kasneje so si Grki in Rimljani pri delu na polju natikali na roke podobne palčnike. Znani rimski zgodovinar Plinij jih označuje kot orodje, s katerim moške in žene rujejo trdo travo.

V starem veku so služile rokavice tudi za vilice: Grki in Rimljani so segali kar z rokami v skledo in so jedli s prsti; imenitnejši ljudje so nosili pri strelbi jedil in pri jedi sami tanke rokavice. Tudi v severni Evropi je bil najstarejša oblika rokavice palčnik, še v srednjem veku je bil predpisan za kmete. Za zaščito pred mrazom so si po Ksenofontovem poročilu le Perzijci na mrzlih visokih planotah Iraka natikali rokavice iz kožuhovine.

Pri Rimljanih so nosili močne usnjene rokavice tudi borilci v areni in vojaki; odlični Rimljani so imeli rokavice iz podaljšanih rokavov tunike, od Galcev pa so prevzeli debele palčnike za obrambo v boju.

Že v zgodnjem krščanskem veku so bile rokavice z vsemi prsti del škofovske noše, kasneje so postale eno izmed liturgičnih oblačil visoke duhovščine. Na podlagi posebnih papeških dovoljenj kot tudi pri svečanih mašah so nosili kardinali, škofje in opati tako imenovane pontifikalne rokavice; bile so razkošne svilene rokavice, na vrhu in na okrajku so bile bogato okrašene z vezeninami: barva teh rokavic se je ravnala po vsakokratni barvi mašniškega plašča. Te tako imenovane hiroteke visokih cerkvenih dostojanstvenikov so se prvič pojavile v 8. stoletju, v 12. stoletju so bile že v splošni rabi.

Kmalu so jih prevzeli tudi posvetni vladarji, ki so s tem razkazovali svojo moč in bogastvo. Še v 13. stoletju so nosili odlični plemiči usnjene ali svilene šivane rokavice, ki so bile bogato obšite z biseri in dragulji. Par svečanih rokavic iz škrlatne svile z zlatim vezenjem in biseri, ko so bile del kronanjskega ornata nemških cesarjev iz 12. stoletja, hranijo še danes med državnimi insignijami v dunajski zakladnici.

V prejšnjih stoletjih so strogo pazili na to, da si ni vsak navihane privoščil rokavice; v srednjem veku so bile namreč rokavice važen znak odličnosti. Rokavica s prsti je bila takrat znak oblasti in moči pri podeljevanju fevdov, pri povišanju in pri delitvi pravice. Knezi, ki niso znali pisati, kakor njihovi podložniki niso znali brati, so dajali svojim slom kot izkaznico rokavico. Vazal je dobil kot zastavo rokavico fevdnega gospoda in v srednjem veku so v novih nemških mestih obesili na trgu kraljevo rokavico v znak, da je vladar podelil kraju mestne pravice. Z izmenjavo rokavic so zapečatili važne pogodbe. Kot poziv na dvoboj je vrgel vitez nasprotniku pred noge ali v obraz svojo desno rokavico. Že v 19. stoletju so pri kronanju angleških kraljev vrgli rokavico v vsakogar, ki je dvomil o vladarjevi nasledstveni pravici. Razkošje višjih stanov se je v 13. stoletju

razmahnilo preko vsake mere. Neki londonski lord je v tisti dobi zapustil veliko lepih rokavic, ki so bile razen z zlatim vezenjem okrašene tudi z emajlnimi podobami. Vsaka rokavica je bila vredna pet funtov šterlingov v zlatu. Angleški kralj Etelred II. je severnonemškemu trgovcu, predhodnikom Hanse, celo prodal važne privilegije in dežele v svoji državi za pet parov posebno dragocenih rokavic. V grobovih angleških vladarjev, (kot n. pr. v krsti Edvarda I.) so našli rokavice, ki so bile nagosto posejane z dragulji.

Rokavice brez prstov so se pojavile šele proti koncu 15. stoletja v Franciji. Že prej so nosile Francozinje damske rokavice z vezeninami in s čipkami ali z zlatimi resicami. Nekaj časa so na francoskem dvoru rokavice celo parfumirali. Takrat so za umor odličnih osebnosti uporabljali tudi zastrupljene rokavice.

Ko so začeli obrtniki izdelovati rokavice v večjih količinah, so poskušali kralji in plemiči doseči rekorde v tem, koliko rokavic so porabili na leto. Tako je porabil francoski kralj Karl VI. v enem letu 20 ducatov najboljših parov rokavic iz usnja in svile, njegova soproga Isabela pa v tem času le 80 parov in kraljev brat 35 parov.

Avstrijski nadvojvoda Karel je ob smrti leta 1629 zapustil 79 parov španskih svilenih rokavic, nadalje 15 parov rokavic z zlatim in srebrnim vezenjem, od katerih je bila vredna vsaka najmanj 10 tolarjev, en par, ki je bil posebno bogato obšit z biseri, pa celo 24 državnih tolarjev. Slovite so tudi s srebrom in pestro svilo obšite rokavice kraljice Marije Stuart, ki jih še danes kažejo v nekem angleškem muzeju. Nihče pa menda ne more tekmovati z Ano Avstrijsko, ki je leta 1666 zapustila več kot 300 parov najboljših rokavic.

Tudi Napoleon si je privoščil precejšen luksuz z rokavicami. V vojnem letu 1806 je porabil veliki Korzičan nič manj kot 230 parov rokavic v »Isabelini barvi« in razen tega še 42 parov krznenih rokavic, ki so same stale 865 frankov. Trideset let kasneje so v Angliji pričakovali od pravega gentelmana, da dnevno vsaj šestkrat menja rokavice.

Izdelovanje še danes znanih in priljubljenih glase-rokavic je bilo od nekdaj važna francoska industrijska panoga. S hugenoti, pregnanimi iz Grenobla, je prišlo izdelovanje rokavic tudi v druga zahodnoevropska mesta. Danes nosijo ljudje rokavice ob vsaki priložnosti: da si zavarujejo roke ali pa samo zaradi lepšega. Kot pred stoletji so važen del naše garderobe.

GLEDALIŠČE V CELOVCU

Veliki petek, 20. aprila: Zaprt! Sobota, 21. aprila: Manon, opera. — Velikonočna nedelja, 22. aprila: Hochzeitsnacht im Paradies, opereta (premiera). Vel. ponedeljek, 23. aprila: ob 15.00 uri: Manon, opera. — Sreda, 25. aprila: Manon, opera. — Četrtek, 26. aprila: Hochzeitsnacht im Paradies, opereta. — Petek, 27. aprila: Der Hausmeister (premiera). — Sobota, 28. aprila: Bruder Straubinger, opereta (zadnjikrat). — Nedelja, 29. aprila, ob 15.00 uri: Polenblut, opereta (zadnjikrat). Začetek ob 19.30 uri (razen 23. in 29. aprila).

Velikonočne premiere v Mestnem gledališču

Na velikonočni ponedeljek bo premiera operete „Svatba v paradizu“ (Hochzeitsnacht im Paradies), ki jo je zložil Friedrich Schröder. Celovško gledališče je to opereto na novo naštudiralo, da nudi občinstvu nekaj vedrega, kot svoj velikonočni pih. Glasbeno vodstvo je poverjeno Gernotu Schweikertu, zbor je pripravil Franz Gerstacker, plesne nastope je naštudirala Rudy Maria Bacheimer, scen-ska podoba pa je delo arh. Spurnja. Nastopajo člani domačega ansambla.

Na velikonočni ponedeljek bo pa tudi na Komornem odru v Koncertnem domu premiera. Na programu je komedija „Viola“ duhovitega francoskega pisatelja Andréja Roussina. Igro, ki je polna iskrih domislic, je režiral prof. Helmut Kraus z Dunaja, nastopajo pa domači igralci in igralke.

Veselo Veliko noč
želimo našim naročnikom,
bralcem in prijateljem
Uredništvo in uprava

KOMORNI ODER

Sobota, 21. aprila: Zaprt! — Nedelja, 22. aprila, Viola, komedija (premiera). — Ponedeljek, 23., sobota, 28., nedelja, 29. aprila: Viola, komedija. — Začetek vselej ob 19.30 uri.

STADLER
Möbel

Wir bieten den
Hotels, Fremdenpensionen und
Privatvermietern ein einwandfreies,
modernes

Fremdenzimmer

in Hartholz, bestehend aus:
1 Kasten für Kleider und Wäsche
1 Bett
1 Nachtkästchen

S 2.010.—

1 Kasten für Kleider und Wäsche
2 Betten
2 Nachtkästchen

S 2.510.—

1 Betteinsatz S 192.—
1 Federkernmatratze, dreiteilig S 450.—
(Damastgradl) von S 68.—
Bettvorleger aufwärts

Bettüberdecken aus Vorhangstoffresten
zum halben Neuwert
Zustellung franko Haus mit eigenen
Möbelautos
Weitgehende Zahlungsvereinfachungen
Bestellen Sie rechtzeitig, damit Sie
prompt beliefert werden können
Besichtigung jederzeit unverbindlich im

„Haus der guten Möbel“

Klagenfurt, Theatergasse 4, Telefon 50-24

Sodobni ljudje kupujejo v
KONZUMU

Menschen unserer Zeit kaufen im **KONSUM**

**ING. ALBERT
FLEISCHMANN**

KROVSKI MOJSTER

KLAGENFURT

Skldišče: Wulfengasse 2a — Tel. 55-23
Pisarna: Viktringer Ring 9 — Nasproti Kmetijske zbornice.

Se priporoča za vsa strešna-krovska dela

Keusehnigg-

semena

priljubljena, preizkušena

Klagenfurt, Heuplatz

telefon 2717

Mleko in mlečni produkti

iz 60 podružnic Spodnjekoroške mlekarne

NAJCENEJŠI ZAJTRKI — NAJBOLJŠA MALICA!

Unterkärntner Molkerei

Klagenfurt

Siriusstraße 32

Vesele velikonočne praznike želi vsem svojim
odjemalcem in osebnim prijateljem

Karel

Prinčič

Trgovina s sadjem in zelenjavo
CELOVEC — KLAGENFURT

Konjski mesar

CELOVEC, Pischeldorfer Strasse 12
Telefon 55-22

Prevzamemo tudi zavarovane konje. — Če je
sila, koljemo ponoči in podnevi.

JOSEF MAYERBRUGGER

MOJSTER ZA KRITJE Z OPEKO IN ŠKRILJEM

CELOVEC-KLAGENFURT-West, Prinz-Eugen-Strasse
TELEFON 42-76

LASTNI KAMNOLOM

Izvedba vseh strešnih del za cehve, stolpe in gradove

Nadalje izvedba vseh eternitnih del po želji.

Vsem svojim odjemalcem, gostom, znan-
cem in prijateljem želi blagoslovljene ve-
likonočne praznike

GOSTILNIČAR

Albin Lexe

Sele-fara

Gostinski obrati, gospodinje, pozor!
Že sedaj si po ugodnih cenah
nabavite manjkajočo opremo

v trgovini s preprogami
RADLMAYR
 VILLACH

Velika zaloga žimnic, zaves, talnih
oblog in raznih drugih vrst blaga
za opremo sob

Plačilne olajšave!

Prestol križa...

(Nadaljevanje z 9. strani)

Bolj ko je judovska množica vpila, manj je ostajalo pravične strani v tem bojzljivem poganskem sodniku.

Zadnji Pilatov poizkus, da bi Jezusa rešil smrti, je bil ta, da ga je dal bičati. Mislil je, da bo pod biči razcefrano telo obtoženca zbudilo sočutje pri Jezusovih rojakih. Dejstvo, da je dal popolnoma nedolžnega človeka samo iz bojzljivosti pred Judi bičati, pri njem ni igralo vloge, dasi je Jezusovo nedolžnost sam neprestano izpovedoval.

JEZUSA BIČAJO IN KOT KRALJA ČASTIJO

Surovi rimski vojaki so izvedli nečloveško bičanje. Obtoženca so slekli in ga za roke privezali k nizkemu stebru, da jim je nudil vzbočen hrbet.

Rimljani bi tepli s šibami; Jezusa pa, ker ni bil Rimljan, so tolkli z debelo vrvi, ki je imela več koncev s pritrtjenimi kovinastimi kroglicami in koničastimi nastavki ali škopijoni.

Bičanje ni poznalo nobene meje. Prepričano je bilo surovosti vojakov in odporosti bičanega. Ob prvih udarcih je bičanemu zatekel vrat, hrbet, roke in noge. Potem so se vsepovsod pokazale modrikaste pege in zatekle hule. Počasi je začela pokati koža in mišice pod krutimi udarci, odprle so se krvne vaze in kri je tekla v curkih.

Bičani je ostal masa krvavega mesa, »človek, pred katerim skrivajo obličje,« kakor je napovedal prerok Izaija (Iz 53, 3).

Tedaj so se podivjani vojaki spomnili, da je bil Jezus judovski kralj. Brž so ga oblekli v škrlatni plašč; spletili so trnjevo krono in mu jo posadili na glavo. Med zvezanih rok in ga bili po glavi. Pomenil kraljevo žezlo. Poklicali so še druge vojake, hodili so v zboru okrog njega, poklekali so pred njim in vpili: »Pozdravljen, kralj judovski!« Pulili so mu trst iz zvezanih rok in ga bili po glavi.

Evangelist Janez vse to natanko opisuje, ker hoče povedati, kako je svet sprejel svojega Odrešenika, Mesija in Kralja...

Pilat je bičanega Jezusa peljal ven pred Jude, da bi ga videli in imeli sočutje. Evangelist Janez zopet poudari, da je bil Jezus v kraljevskem ornatu: »Jezus je torej prišel ven s trnjevo krono in škrlatnim plaščem.«

Pilat je predstavil Jezusa Judom rekoč: »Glejte človeka!«, kar bi z drugimi besedami lahko rekli: »Glejte, vaš Kralj!« Jude pa so vpili: »Križaj ga, križaj ga!« Navedli so celo novi vzrok, da mora umreti: »Mi imamo postavo in po postavi mora umreti, ker se je delal Sina božjega!«

OBSOJENI KRALJ IN SODNIK SODI SVET

Pilat se je sedaj še bolj bal. Vrnil se je v sodno hišo in spraševal Jezusa. On mu pa ni dal odgovora. Pilat je očital Jezusu: »Meni ne odgovarjaš? Ali ne veš, da imam oblast te križati, in imam oblast, te oprostiti?« Jezus je odgovoril: »Nobene oblasti bi ne imel nad mano, če bi ti ne bilo dano od zgoraj; zato ima tisti, ki me je tebi izročil, večji greh.«

Jezus je tako jasno izpovedal, da je Nje-

govo trpljenje in smrt na križu božja dopustitev, ker gre za odrešenje človeštva.

Istočasno je obsodil Pilata, ker je obsodil nedolžnega. Še bolj pa je Jezus obsodil Jude, ker so za svojega Mesija zahtevali prestol križa in ga za to izročili poganskemu sodniku.

Judovski tožitelji so opazili, kako se je Pilat trudil, da bi Jezusa oprostil. Začeli so mu groziti s tem, česar se je Pilat najbolj bal, namreč, da ga bodo zatočili v Rim: »Ako tega oprostiš, nisi cesarjev prijatelj; vsak, kdor se dela kralja, se cesarju upira.«

Sedaj je Pilat uvidel, da je njegova igra izgubljena.

Svoje sodišče — polkrožni podstavek s sedežem sodnika — je dal prenesti izven sodne hiše pred judovsko množico. Ura je bila skoraj šesta, po naše okrog poldne, kakor zopet skrbno zabeleži očesna priča evangelist Janez.

Tedaj se je zgodilo nekaj nezaslišanega.

Jezus je stal pred Pilatom na sodniškem prostoru s trnjevo krono in škrlatnim plaščem. Pilat ga je predstavil množici rekoč: »Glejte, vaš kralj!« Množica pa je to sprejela kot izzivanje in vpila nazaj: »Proč, proč, križaj ga!« Pilat je vztrajal in rekel: »Vašega kralja naj križam?«

Poslednjikrat je poganski sodnik kot orodje božje Previdnosti skušal odpreti oči izvoljenemu narodu, češ: »Pred vami stoji On, o katerem so pisali preroki, vaš Mesija-Kralj!«

Evangelist Janez izrecno poudari, da so tedaj odgovorili veliki duhovniki kot predstavniki judovskega naroda: »Nimamo kralja, razen cesarja!«

Tako so torej pred vsem svetom izpovedali veliki duhovniki, oni, ki so natanko poznali sv. pismo; oni, ki so dobro vedeli, da je edini njihov Kralj Bog-Jahve!

Ne samo, da so zavrgli Boga-Kralja, za svojega kralja so oklicali poganskega malikovalca Tiberija Cezarja!

Za Jezusa Kristusa, kralja izvoljenega naroda in Kralja vsega sveta, ki ga je Bog poslal, da bi odrešil človeštvo, je torej ostal samo še prestol križa...

NA PRESTOLU KRIŽA

Poganski rimski sodnik je potrdil za Jezusa kazen, ki ni bila vredna Rimljana. Bila je sicer rimskega izvora, a le za podjarmljene tujce. Rimljan ni smel biti križan, zato Ciceron vzklika: »Rimljana zvezati je hudobija!; Rimljana tepsti je zločin; Rimljana ubiti je pa grozodejstvo. Kaj naj rečem, če bi ga obesili na križ? Za tako ogabno stvar ni mogoče dati primerne naziva!«

In vendar je to kazen prejel Sin božji, izdan od lastnega ljudstva, ker je vzel nase naše grehe. To ga je tako spremenilo, da ga nebeški Oče ni več poznal in »zaradi naših hudobij lastnemu Sinu ni prizanesel«, kakor molimo v liturgiji velikega petka.

Tako je stal na Kalvariji križ, na katerem je od poldne do tretje ure popoldne bil smrtni boj Kralj vesoljstva, Mesija in objubljeni Odrešenik sveta Jezus Kristus.

To resnico je izpričeval napis v treh glavnih jezikih, hebrejskem, grškem in latinskem, da so ga vsi mimoidoči mogli brati. Veliki duhovniki z vso svojo pretkanostjo pri Pilatu niso dosegli, da bi spremenil napis, ki je bil priča grozodejskega izdajstva.

V svarilo Judom in vsemu svetu je bila od dvanajste do tretje ure tema po vsej zemlji.

Ob treh je rekel Jezus: »Dopolnjeno je,« nagnil glavo in izdihnil...

Dopolnjeno je bilo vse, kar so o Njem napovedali preroki, dopolnjeno Njegovo mesijansko delo na svetu. Dopolnjena je bila naloga, za katero ga je Oče poslal na svet.

»Kraljevo znam'ne križ stoji, bandero glej vihrati, na križu Jezus nas uči srčno se vojskovati. O, sveti križ, življenja luč, o sveti križ, nebeški ključ, ponižno te častimo, zvestobo obljubimo!«

Vesele velikonočne
 praznike želi svojim
 odjemalcem in
 prijateljem
 mesar
 in prekajevalec

Rudolf Sablatnik

CELOVEC, Siebenhügelstrasse 81
 Telefon 49-36

TISKARNA
 KLIŠARNA
 PAPIRNICARNA

R. RITTER

CELOVEC — KLAGENFURT
 Burggasse 8 — Telefon 21-08

STROKOVNA TRGOVINA ZA

DEŽNA OBLAČILA

Ballon-Popeline, leden-plašči za moške, dame in otroke v največji izbiri! Gumijasta oblačila. Vsakovrstna popravila izvršimo takoj.

VAL. TARMANN

KLAGENFURT, Völkermarkter Str. 16

Pomladanske novosti!

OBLEKE

BLUZE

KRILA

tudi za močne dame

Rosl König

Klagenfurt, Bahnhofstraße 9

Izbira in kvaliteta

preprog, zaves in posteljnine
 v trgovini opreme

LODRON

VILLACH Lederergasse 12

Tujskoprometni in gostinski obrati do-
 bijo poseben popust!

Strokovna trgovina za umetne cvetlice, mirte in
 damske klobuke

Prinzels

KLAGENFURT, Alter Platz 34

Knittak

**Šivalne in
 pletilne stroje**

pri

Grundner

KLAGENFURT, WIENER GASSE 10
 BLIZU MESTNE CERKVE

MODERNA MODNA OČALA
 pri

K. Sekerka
 AUGENOPTIKER

Klagenfurt, 10.-Oktober-Straße (Prosenhof)

Trgovina umetniških slik in okvirjev samo pri

Hans Treffer

KLAGENFURT
 Burggasse 8

Klavirje i pohištvo

Franz Kreuzer's Wwe.

KLAGENFURT, Kardinalplatz 1
 Vse proizvode JOKA-WERKE

Radioaparati
 Šivalni stroji
 Kolesa
 V VELIKI IZBIRI

Radiohaus

KERN

Klagenfurt, Burggasse

Ugodna plačila na obroke

HANS WERNIG

KLAGENFURT, PAULITSCHGASSE (PROSENHOF) u. HL.-GEIST-PLATZ

Traktorje PORSCHE z 12, 14, 22, 40 PS,

pa tudi obračalnike sena z oljno pogonsko napravo,
 senene puhalnike ter kombinirane puhalnike-
 rezalnike za krmo.

Za spravljanje krme kupite že sedaj motorni kosil-
 nik. Oglejte si v našem skladišču znamke AEBI,
 REFORM, AGRIA, IRUS, AUSTRO-RAPID.

Za gospodinjstvo: stanovanjske in gostilniške štedil-
 nike, peči za peko, pralne stroje, hladilnike in na-
 prave za GLOBOKO HLAJENJE.